

8
D. B. V.

H. 9. num. 34
R.

DISSERTATIO JURIDICA.

DE

JURE

1712 26
19

9. 397.
RELUENDI
FEUDUM SUB
HASTAVENDITUM.

Occasione Ord. Proc. & Jud. Luf. Super. P. 2. §. 4.

QUAM AUTORITATE

ILLUSTRIS FACTORUM ORDINIS

PRÆSIDE

D. JO. FRIED. TROPPANNEGER,
PROF. PUBL.

PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI

SUBMITTIT

DANIEL RIECH, GORLICIO - LUSAT.

D. XIV. JAN. M DCC XII.

H. L. Q. C.

L I P S I Æ,

LITERIS JOH. SAMUEL. FLEISCHERI.

D. D. N. N.
DISSERTATIO JURIDICA

JURIS
RELIQUIA

FUNDUM SUB

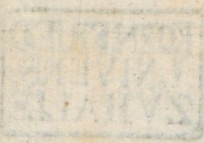
HASTAVENDITUM

ILLUSTRISSIMO AC
HONORABILISSIMO

D. JO. FRID. VON ANNEGER

PROF. PUBL.

DANIEL RICH. FOLLIGS-LEBAT

LIBR. THEOL. SACHS. ANHALT.

V I R O

*ILLUSTRI, GENEROSISSIMO,
MAXIMEQUE STRENUO, DOMINO,*

D O M I N O

**GOTTLOB CHRISTIANO
VIETZTHUM**

AB ECSTÆDT.

HÆREDITARIO DOMINO IN IAHMEN, KLIE-
THEN, KOENIGSVVARTHE, OELSA, TA-
SCHEL, DURRBACH, KOSEL,
DOBERSCHUTZ. &c.

*SERENISSIMI ET POTENTISSIMI
REGIS POLONIARUM, ET ELECTORIS SAXO-
NIÆ CONSILIARIO, ITEMQUE CURIÆ PROVINCIALIS,
DUCATUS GORLICENSIS PRÆSIDIDI ATQUE DIE-
CETÆ EMINENTISSIMO ETC.*

UT ET
VIRIS
ILLUSTRIBUS AC GENEROSISSIMIS
DOMINO
CHRISTIANO LUDOVICO
A GERSDORF,
HEREDITARIO DOMINO IN GLOSSEN
ET SCHOEPS ETC.

*SERENISSIMO AC POTENTISSIMO REGI PO-
LONiarum ET ELECTORI SAXONIAE A CONSILIIS.*

DOMINO
FRANCISCO CAROLO
A SCHACHTMANN,

HEREDITARIO DOMINO IN HERMSDORFF
ET LINDA ETC.

*SERENISSIMO AC POTENTISSIMO REGI
POLONiarum ET ELECTORI SAXONIAE
A CONSILIIS ETC.*

*IN LUSATIAE SUPERIORIS CIRCULO GORLI-
CENSI PROCERIBUS PROVINCIALIBUS
SPLENDIDISSIMIS.*

NEC NON

VIRIS

PRÆNOBILISSIMIS, EXCELLEN-
TISSIMIS, AMPLISSIMIS, CONSULTISSIMIS
ET PRUDENTISSIMIS, DOMINIS,

DOMINIS

CONSULIBUS

PRÆTORI

SYNDICO

SCABINIS

ET

SENATORIBUS.

INCLYTÆ CIVITATIS GORLICENSIS
PATRIBUS CONSCRIPTIS

DOMINIS SUIS GRATIOSISSIMIS

ET

PATRONIS OMNEM ÆTATEM MAXIME
OBSERVANDIS.

V. I. R. I. S.

HOC, QUALE QUALE, STUDIORUM
ACADEMICORUM

SPECIMEN

IN
DEMISAM ILLORUM COMMENDATIONEM

SCABINIS

ET

OFFERT

RESPONDENS.

Q. D. B. V.

§. I.

Relutionis materia frequens ac utilis est, nec controversiis vacua, lateque adeo patet, ut non modo in Allodialibus; sed & in feudilibus aliqua de relutione tractatio sit: sed, cum hæc integra commodius in contextu operis, quam in angustiis disputationis terminis reddatur; hac vice particulam a toto revelli, & de Jure Reluendi Feudum sub hastavendum juxta P. 2. §. 4. O. P. & J. L. S. v. in allewege aber ic. nec non ob materiae connexitatem in eodem §. obviam de Jure Emtorem pinguiorem offerendi quædam agere placet.

§. II. Ut autem, quod disputantibus solenne est, in primordio statim explicationem Vocum tradam: ne consueti moris immemor videar, eundem in præsentem etiam sequar. Anxius autem eidem inherere, & magis verborum cortices, quam ipsam rem sectari subtile otium arbitror. Hinc verborum enodationi paucissimis saltem vacabo. Jus in legibus sumitur vel pro Lege ipsa, qua alicui Jus quoddam conceditur: vel pro facultate morali, qua quis Jure a Legibus tributo uti potest, vel non uti. Utrumque significatum hic supponi posse, quivis facile viderit. Reluendi vox derivatur a verbo luere s. solvere & Præpositione re, idemque de-

notat, ac rem a nexu, quo alteri obstringitur, liberare. Ulteriores circa vocem hanc Curas Criticis Grammaticisque libenter relinquo: modo illud adhuc moneam, in Legibus accipi 1) pro oblatione pretii redemptionis pro captivo *l. 8. ff. de Re Milit. 2.)* rem a nexu pignoratitio liberare *l. 25. ff. d. pignor. Act. t. 1. C. de luitio- ne pignorum.* At ab hisce significatibus suo modo differt relutionis, de qua præfens tractatio instituitur, interpretatio. Etenim hic in specie spectata, denotat facultatem lege Lusatia superioris Debitori & simultanee investitis concessam feudum subhasta venditum ab omni Possessore intra annum & diem prævia pretii & impensarum refusione repetendi. Quanquam autem hæc reluendi facultas aliquando etiam ex conventionem partium oriri possit: mihi tamen hac seposita, illius saltem, quam lex tribuit, & per circa Lusatia superioris feuda obtinet, ita tamen, ut Juris Sax. Elect. consensum aut dissensum passim inseram, investigationem instituere propositum est. Ubi an te omnia Jus reluendi separandum est a Retractu feudali. Hic enim Venditori ipsi nunquam competit: contra relutio vel maxime in Venditoris, & quidem necessarii s. debitoris, cujus bona sub hasta publice vendita sunt, favorem est introducta. *β) A Jure pignoratitio.* Hoc locum solummodo habet in Venditione futura, impedienda sed hætenus nondum perfecta & per traditionem consummata, & hinc Jus prohibendi, imo prælationis vocatur. *ROSENTH. de Feudis C. 9. Col. 86. n. 2. sqq. tit. 2. F. g. §. porro.* cujus indoles Specialius quoad forum Saxonie cognosci poterit ex sequentibus. *Extract aus dem Sächsl. Landtags-Abschiede de ao. 1666.* Wir wollen auch uns hierüber genädigst erkläret haben, daß wer von uns nachiegt-angeregter Decision einen rechtmäßigen Vorkauff aus erheblichen Ursachen erhalten, derselbe sich damit zu rechter Zeit und zumahl bey vorgehenden Subhastationibus ante Terminum Adjudicationis gebührend anmelden, und so dann ohne jemandes Beschwerde oder Aufshalt sich dessen gebrauchen, oder damit fern nicht gehöret, die Subhastations-Fatalia, und insonderheit
die

die Adjudication deswegen im geringsten nicht verzogen, sondern ohne dießfalls neue Verhör oder Cognition damit verfahren werden solle. Jus reuisionis autem emtionem Venditionem necessariam, omnique ex parte perfectam supponit, *vid. D. L. N. u. G. D. P. 2. §. 4. v.* Nach erfolgter Adjudication, y) a Revocatione Feudi. Hæc enim non datur alienanti, reuictio autem præprijm Venditori s. debitori competit. Revocantur feuda non tantum oneroso, sed & titulo lucrativo alienata: 2. F. 9. §. 1. *ZOESIUS de Retractu n. 85. & 91.* reuendi vero Jus saltem in E. V. sub hasta, & sic titulo oneroso facta locum habet. Revocatio fit sine pretij refusione 2. F. 26. §. *TITIUS* filios: contra reuictio ex legum præscripto semper fit refuso pretio.

§. III. In originem hujus Juris reuendi operosius inquirere & num hodiernis in Rebus publicis cum ratione obtineat, operam a præsentis instituto alienam fore arbitrator. Hinc lectorem Curiosum ad *PUFFEND. de J. N. & G. L. V. C. V. §. 4.* qui de origine Retractus in genere occasione pactorum E. V. ad jici solitorum pro more suo docte solideque differit, remitto. Feudi autem derivationem, collectis undique Feudistarum Conjecturis, prolixè tradit du *FRESNE in Glossar. Med. & Inf. latinit. p. 407. sqq.* Quantum porro ad origines feudales attinet, eas, ut consuevit, erudite statuique Germaniæ convenienter explanavit *Exc Dn. THOMAS. in Diss. de origin. feud.* Tandem ea, quæ speciatim forte de originibus feudorum Lusatia Superioris in Historiarum monumentis, quorum sane paucissima extant, notatu digna occurrunt; ea Ill. *Dn. Baro a GERSDORFF Reg. Maj. Pol. & Elect. Sax. a Consilio Justitiæ & Aule in Dissert. de Feudis Lusatia Superioris Cap. 1. & 2.* concinne luci publicæ exhibuit. Illud unicum occasione vocis feudi admonere liceat, quod hoc loco rem in feudum datam denotet, ceu 1. F. 4. sumitur.

§. IV. Hasta, ex Romanorum Historicorum fide, tantum olim in Republica Romana fuit autoritas, ut Emt. & Vendit. nec non Loc. Cond. sub illa celebratæ nulli revocationis periculo subest

sent. ult. Cod. Theod. de J. & F. H. F. l. 2. ib. de Distract. pign. ita quidem, ut nec Principis Rescripto infringi potuerint *l. i. d. t.* Varie autem pro varietate Magistratum denominabantur. Hinc alia Fiscalis *l. 8. C. d. remiss. pign.* alia Pratoria, alia Decemviralis audiebat *ZASIUS in Schol. ad ff. Tit. d. O. J. p. 115.* Quæ circa ipsum Subhastationis actum solennitates apud Romanos fuerint observatæ: eas cum ex ipsis legibus, tum ex fide dignissimis rerum Romanarum Scriptoribus sollicito calamo collegit Briffoniude Formulæ Romanorum Tom. I. sub voce Hasta. Quem si quis legerit, facile intelliget, quantum subhastationes Romanorum ab hodiernis distent. Priscis Romanorum temporibus in omni fere alienatione Emptionem Venditionem aliquam, si non veram, tamen imaginariam intervenisse dicitur, ita ut Lege XII. Tabb. Vocabulum Venditionis omnem alienationem complexum fuerit s. denotaverit, ubi tamen *BACHOVIVS Diss. 18. §. 1. lit. b. dissentit.* vid. *LAUTERB. C. J. ad Tit. de C. E. V.* Sensu autem magis naturali, & omnibus gentibus usitato Vendere significat rem pro certo pretio in alterum transferre. *L. 1. §. f. l. 2. §. 1. de C. E. V.* Et sic, ut arbitror, obvias in rubro voces pro instituti ratione satis delineavi, adeo, ut nunc de ipsa Tractione dispiciendum sit, in qua nonnulla de personis, inter quas negotium isthoc intercedit, materia, tempore, modo, obligatione partium mutua, &, qui ut plurimum subsequi solet, Processu s. modo Jus suum persequendi tradam.

§. V. Quo igitur justo ordine peragantur: thesimum subsequentium summam ductu *der D. L. N. u. [G. D. P. 2. §. 4. v.]* In allerwege generali quadam regula exhibere mihi libuit, cui reliqua tractatio eo solidius, distinctiusque poterit superstrui.

Jus Feudum sub hasta venditum reluendi Debitori atque simultanee investitis usque ad septimum Agnationis gradum secundum gradum prærogativam (nach rechter

rechter Sipp-Zahl) competit, oblato intra annum & diem, a tempore Adjudicationis computandum, eodem, quod emtor sub hasta solvit, pretio cum impensis & meliorationibus, vel, his deficientibus, Debitor intra idem tempus pinguiorem emtorem offerendi facultatem habet.

§. VI. Duplex proinde Jus, nimirum *reluendi & pinguiorem emtorem offerendi* probe discernendum erit: cum ex horum confusione nonnulli ex Doctoribus in falsos quoad hanc materiam inciderint Conceptus, falsasque ratiocinationes, quæ, ut a me evitentur, summopere allaborabo. Jus teluendi pro diversitate personarum diversimode competit. Nam illo uti possunt a) vel ipse Debitor β) vel simultanee investiti.

§. VII. In favorem debitoris principaliter hanc Reluentionem introductam esse, etiam in feudalibus, nemo dubitaverit, qui verba *O. P. & J. L. S. d. l.* modo legerit. Quæ Juris, procul dubio ex antiquis Germanorum moribus depromti, dispositio pariter extra Electoratus Sax. terras observatur, quod videre licet ex *Sirssl. Gothaischen Proceß-Ordn. P. 1. C. 17. §. 11. & c. daß dem Schuldner freystehe, selbst zu lösen n. 11. Magdeb. G. D. Tit. 56. §. 40. statuto Gorlic. Art. 35. & c. soll demnach der Schuldiger.* Quæ sanctiones omnes Debitori, nullo habito respectu, utrum persona naturalis, an moralis, secularis aut Ecclesiastica sit, Jus hoc reluendi asserunt, & si feuda excipias, ad ejus fere personam restringunt: ex quibus, illud contra Juris communis rationes autoritate constituentium introductum esse, facile intelligitur. Nam omni Jure, & Naturali, & Civili, invitus quisquam rem suam alienare regulariter non tenetur. Hoc sanæ rationis dictamen JCrus Pomponius *l. 11. d. R. 7;* dum dicit: rem nostram sine facto nostro ad alium non transire; probe agnovit; id quod pluribus persequitur *GROTIUS d. J. B. & P. L. 2. c. 18. §. 2.*

§. IIX.

§. VIII. Cum itaque relictio rei sub hastavenditæ Jus singulare sit, quod nec ob similes, nec ob majores rationes facile ad consequentias esttrahendum *l. 17. ff. d. LL9*: quæstio non inutilis hic sese exhibet, utrum & illa Debitori, qui Cessione bonorum usus est, concedenda sit? Quæ quidem, si satis determinetur, secus ac hæctenus fieri consuevit, procul dubio affirmanda est. Nimirum de illo intelligi debet Casu, quo bona Debitoris immobilia, quibus cessit, hastæ publicæ subjiuntur. Quandoquidem id ipsum finis relictionis vel maxime requirat, ut debitor damnum, quod ex fraudulentâ licitatione sentire posset, evitet; imo, si feuda spectes, hæc absq; urgente necessitate de familia non exeant. vid. *O. P. & J. L. S. §. 1.* Caterum reliquæ, quas hic dare solent, rationes, puta cedentem debitoris qualitatem non exuere, & iniquum esse, ut is, qui rei incommoda sentit, illius commodis privetur; meo quidem arbitrato, hac in quæstione, non æque decisionem adjuvant.

§. IX. Cum autem Debitoribus ut plurimum valde curta domi suppellex sit; ita ut, hoc beneficio, tamen si forte proficuo, uti non possint, nisi illo sine pecunia mutuo ab aliis accepta: Creditori ad ejusmodi relictionem pecuniam mutuanti Jus illud cavens, commendandum erit, ut statim sub initio mutui de expressa infundo ipsius pecunia redimendo hypotheca sibi prospiciat ac in instrumento obligationis sub hac lege pecuniam mutuo datam fuisse, exprimi curet. *ZIEGLER. ad T. 43. O. P. S. verb. zum Unterpfande stehen soll. CARPZ. P. 1. c. 28. def. 108.* Nam creditor tali modo jus prælationis consequitur non tantum *Jure Civ. L. 7. C. qui pot. in pign. L. 17. de pign.* sed & *Jure Sax. ita, ut secundum posterius, in sententiâ designationis ante hypothecarios, licet judiciales & Creditores anteriores collocetur, pro ut tradit Excell. Dn. RIVIN. in Enunc. 41. 42. ad Tit. Ord. P. S. 43. p. 1548.* So habt ihr dießfalls ein Vorzugs-Recht vor dem concurrirenden creditore euch zu erfreuen.

§. X. Hujus cautelæ usus in feudis Lusatiæ Superioris nec super-

superfluous esse videtur. Nam ibidem non tantum liberior privilegio Maximiliani II. Vasallis de feudo disponendi facultas indulta est, ita, ut modo Dno. directo id denunciaverint. vid. *D. L. L. D. S. Als erklären* re. feudum sine consensu simultanee in vestitorum, alienare, vendere, permutare, hypothecam quoque in eo constituere possint; sed & dispositum, quod Creditor, si de expressa Hypothecæ constitutione, intuitu pecuniæ mutuo datæ ad fundum comparandum, sibi prospiciat in der *D. L. A. und G. D. Classe 2da rubr. Von denen Gläubigern, welche neben der dinglichen Berechtigung §. Also wenn einen*, vi hujus pacti non solum tacitam habeat hypothecam, sed & Jus prælationis.

§. XI. Eadem Juris decisio adhibenda est, si duo debitores feudales concurrant. Ubi tamen Interpretes feudales pro more suo quæstionem valde controversam moverunt: An unus ex Debitoribus, si alter debitor partem suam reluere nolit, feudum in solidum reluere possit? In duas circa quæstionem hanc sententias Scriptores abeunt, quorum alii negativam, alii affirmativam, hique autoritatibus magis, quam rationibus inducti, amplectuntur. Posterioris sententiæ assertores his potissimum utuntur argumentis: 1) Juri Accrescendi locum esse in omnibus contractibus tam lucrativis, quam onerosis, sive de re dividua, sive de individua incantur. Duarenus de Jure accrescendi *C. 15. 2.)* Judicio *b. f.* in quo solum id, quod æquum & bonum est, spectatur, minus convenire, ut quis invitus in Communionem incidat. & Idem Juris in Retractu esse, teste *HARTM. PIST. L. 2. Qu. 2. n. 21. & 31. it. TTR. de retract. lign. §. 23. Gl. s. n. 5.* 3) Ita tamen, ut is, qui integrum fundum sibi restitui petit, de retrovenda parte socio, si eam imposterum redimere velit, caveat. Idque ex *CARPZ. P. 2. C. 1. D. II.* probare contendunt. Quæ tamen omnia rem non conficiunt. Nam 1) Jus accrescendi in Contractibus locum non obtinet, vid. *l. no. pr. d. V. O. & CARPZ. P. 3. C. 2. D. I.* qui illud in ultimis tantum Voluntatibus obtinere diserte ex Legibus tradit, nec non *Magnif. Dn. MENCKE in*

Contr. sel. Juris Civ. Disp. 13. §. 12. Unica tantummodo ex Jure Codicis limitatio addenda erit, quod etiam ad donationem a Principe pluribus factam extendatur, ita, ut si quis forte ex his, nullo hærede relicto decesserit, ad consortem potius, quam ad aliam personam pars decedentis perveniat. *l. un. C. si liberal. imper. socius 2)* æquum & bonum & tum observatur, quando emtor feudum l. ejus partem semel legitime acquisitam invito alienare non adigitur, idque in foro m. observari testantur *C. Z. P. 1. Dec. 71. PHILIPPI de Subhast. l. IV. C. 13. n. 44. SVENDEND. ad Proc. FIBIG. p. 1075.* qui hanc sententionandi formulam adhiberi aasserit: **Das N. N. den Theil des Gutes N. gegen Erlegung seines Antheils einzuräumen schuldig.** Neque quicquam facit, quod Debitor hoc casu iterum recidat in Communionem, quæ tamen multis involuta est difficultatibus. Respondetur enim, invito in Communione non retinetur: Sed ad novam progredi potest subhastationem. Sicut nec *l. 64. ff. d. C. E. V.* dissentientium sententiæ quicquam adminiculatur; quandoquidem de Casu, quo quis tertio stipulatus erat, agit. Hæc autem stipulatio respectu tertii, Jure Civ. stricto inutilis erat: verum, cum E. Vend. sit bonæ fidei Contractus, æquum JCto visum est, ut Venditori succurratur, & totius fundi Emptio ad Emptorem pertinere aasseratur, cum venditor fundi partem venditurus probabiliter non fuerit. *ANDR. TTR. d. l. Gl. §. 5.* Quam legis interpretationem adjuvat. *l. 13. §. 17. d. A. E. V.* nec non *l. 110. ff. d. V. O.* Quod autem *ad Leg. 78. §. 2. ff. d. C. E. V.* attinet diversus plane in eadem proponitur Casus qui ad præsentem Dissertationis materiam nihil confert, scilicet quidam Venditor pactum de retrovendendo inierat, relinquebatque duos hæredes, quorum unus partem recemere volens non audietur. Partim, quia emptio est hic individua & voluntaria, partim, quia hæredes non plus Juris habere possunt, quam defunctus ipse. 3) Ea, quæ *Cz. d. Def. differit* saltem de opinione quorundam Ddr. accipienda sunt; nec leges ab ipso allegatæ quicquam horum evincunt.

§. XII. Huc pertinet etiam, dum de Persona reluente loquimur, illa quæstio: Utrum Debitor in favorem tertii feudum Lusatiae superioris reluere possit? Dumque Verba non solum ordinationis *P. & J. L. S. §. 4.* sed & *Ord. Proc. Sax. Elect. d.* satis clara sunt, daß aller ungebührliche wieder rechtlicher Schein-Kauff ganglich zu vermeiden, ideo etiam quilibet Negativæ sententiæ accedet, præsuppositis modo iis, quæ simulationes aut dolum malum arguunt, ubi & præsumptiones sufficere possunt ad Juramentum imponendum. Talis Præsumtio adest, si Debitor sic satis verisimiliter ex bonis propriis reluitionis pretium exsolvere nequeat, nec quisquam facile illi pecuniam mutuo daturus sit. Quo casu vel emtor sub hasta, vel proximior agnatus Judicem implorare possunt, ut debitori reluenti Juramentum purgatorium injungat, quod sibi, non vero in tertii favorem, reluere velit, atque tunc pronuntiatur; daß N. N. vor allen Dingen, daß er sein subhastirtes und an N. adjudicirtes Haus selbst an sich lösen wolle, eydlich zu erhalten schuldig, worauff alsdenn ferner ergeheth, was recht ist. secundum *Dr. SPENDENDORFF.* ad *FIBIG.* p. 1070.

§. XIII. Quam ob causam facile dijudicare licet, quid sentiendum, si remotior simultanee investitus sese ad reluitionem offerre, proximiorque e. g. debitoris filium excludere velit, quod pari modo fieri nequit. Quanquam enim ille non sit extraneus, quippe qui ex cessione jus nullum nancisci potest, quod tamen beneficio temporis & attento ordine remotior agnatus consequitur: tamen anticipatio hæc oblationis nullum effectum fortiri potest, quamdiu debitor ipse, proximiorque se nondum declaraverunt, se non usuros esse beneficio reluitionis concessio.

§. XIV. Merito hinc etiam omni reluitionis cessione locus denegatur. Nam si debitori vel Agnato Jus reluendi cedere liceret, (de qua re tamen in *all. Ordin.* altum silentium proinde ultra verba non extendenda) sequeretur, emtori sub hasta minus permissum esse quod extraneo, si idem pretium, quod hic obtulit, solvere paratus sit, præferatur, quod tamen illi

emtori *O. P. S. T. 39. §. Damit aber w. u. D. P. A. und G. D. d. l. §. 4.* expresse concessum est. Speciose quidem obijcere quis posset, rem eandem esse, sive debitor extraneum emtorem pinguiorem offerat, quod allegata Jura permittunt, sive reuisionis beneficium cedat; ast nequaquam. Nam extraneus a debitore oblatus emtori idem, quod ille obtulit, soluenti postponitur. *O. P. S. §. 13.* Quod si vero extraneus ex Jure cesso ageret, jus emtoris sub hasta plane interverteretur, nec casus facile existeret, quo pinguior emtor extraneus a debitore offerretur.

§. XV. Cumque in *O. P. S.* Juris reluendi cessio speciatim prohibita non inueniatur, mentio tamen fiat beneficii, quo debitor emtorem pinguiorem offerre potest: Hinc *B. Dominus PHILIPP. d. l. n. 31.* nec non *Dr. MARTINI ad O. P. S. 39. §. 13. n. 20.* reuisionis Jus cedi posse firmissimè persuasum habuerunt, non perpendentes ad solum debitorem hoc Jus restrictum esse, inque ejus favorem introductum, imo cessionem & reuisionem sibi invicem contradistingui, quod illa fiat eo pretio, quod a Creditore vel alio Emtore sub hasta solutum, hæc vero, reuitoris extranei oblatio requirat majus. vid. *SWENDEND. ad Pr. FIB. p. 1065.* Nec argumentum a transmissibilitate in hæredes debitoris petatum momenti alicujus est. Præterquam enim quod liberi defuncti debitoris una cum illo censeantur esse persona, in qua Jura paterna potius continuantur, quam de novo acquiruntur, & eadem adsit ratio; accedit & hoc, quod Jus prælationis doti coharens in extraneum transferri nequeat *l. 2. ff. qui potiores in pignore liberi* tamen propter representationem eodem fruuntur. Ex quo sequitur non omnia, quæ in certos hæredes transferre licet, statim quoque cedi posse, id quod probe monet *Dr. STRYCK. de Success. ab intestato Diff. 6. c. 2. §. 39.* & ex variis Juris materiis exemplo e. g. Juris immiscendi sese hereditati, Actionum directarum, sepulchrorum familiae ab *ANDR. TIRRAQ. de Retriagnag. T. III. G. r. n. 48.* illustratur, consentit *Excell. Dr. B. E. R. GERH. in Elect. Disc. For. Tit. 39. p. 1217.*

§. XVI.

§. XVI. Et tamen si forte intuitu feudorum Lusatiae Superioris Privilegium Maximilianicum liberam alienandi facultatem judicialiter & extrajudicialiter indulgens opponi possit: non tamen exinde ad alienationem necessariam, nimirum subhastationem, quicquam valide inferri poterit, quippe quae suam formam & modum *in ordin. Provinc. & Judic. Lus. Super. §. 4.* praescriptum habet, nec eidem expresse derogatum deprehenditur. Ut taceam hanc potestatem de feudo disponendi nequaquam illimitatam, sed quodammodo suis limitibus circumscriptam esse, siquidem Vasalli Domino feudi, se feudum vendere velle, denunciare tenentur, absq; habita distinctione alienationis judicialis aut extrajudicialis, vid. *D. L. D. §. Als erklären wir ic.* Sic dantur ibidem etiam feuda hujus Privilegii Maximilianei expertia, intuitu quorum Vasallis de feudo disponendi libertas haud indulta est, dicto loco, verb. **Wie denn auch denen die sich etwa durch sonderliche Pacta derhalben verglichen, durch diese neue Verordnung nicht præjudiciret, sondern dieselben bey ihren habenden Rechten de non alienando billich gelassen werden sollen.** Cumque non minor ratio sit, quare feuda relutioni obnoxia sint, ut nimirum in familia permaneant, & simultanee investitorum Jus non penitus eludatur; hinc horum pariter intuitu Cessio Juris reluendi merito de negatur. Quae etiam in retractu feudali obtinere tradit *TTRAQUELL. d. l. Gl. 9, §. 26.*

§. XVII. Hoc vero extra dubium est positum, Jus reluendi non ad solam debitoris personam esse adstrictum, sed & ejusdem heredibus competere, quatenus hereditati paterna non renunciarunt. Cum n. jussu Regis Poloniarum Potentissimi An. 1699. revisio *O. P. S.* suscepta fuisset, plerique Jctorum, huic negotio satis arduo adhibitorum in id Conclusum conspirarunt: **Hiernechst ordnen und setzen wir, daß das dem Schuldner zu Gute eingeführte Wiedereinsetzungs-Recht zwar auch dessen Kindern, da sie des Vaters Erben worden ic.** vid. *Dn. BERGERI obs. 12. El. Disc. For. ad Tit. 39. O. P. S. recogn.* Et tamen si re-

vifa hæc O. P. S. publicæ Legis vim nondum consecuta sit: tamen in pronunciendo jam diu eandem sententiam approbatam fuisse ex Responso Dominorum *Scab. Lips.* elucescit: Ob nun wohl sonst vermöge der Sächß. Rechten, wenn der Gläubiger ein sub hasta erkaufftes Guth erseheth, dem Schuldner innerhalb Jahr und Tag solches zu reluire nachgelassen, welches Jus reluitionis auch auf die Kinder des Debitoris verfället wird; Hiernächst in gegenwärtigen Fall der von Carlwiz wegen unterschiedener geforderten Gefälle ein Creditor ist, und denjenigen, welchem das Guth zugeschlagen, sein Licitation Recht überlassen, also, daß dieser ex Jure cesso Creditoris zum Kauffe kommen. D. a. u. d. Was von des Schuldners Kindern angeführet, anderer Gestalt nicht statt findet, als wenn dieselben auch zugleich des Vaters Erben seyn, und also seine Person repräsentiren; Noble aber, und dessen Geschwister, euren Anziehen nach, der Väterlichen Erbschaft gänglichen renunciiret, auch die semnach weder pro debitoribus, noch derer denenselben zu gutte verordneten Rechts Wohlthaten fähig zu achten. So mögen sie auch, gestalten Sachen nach, zur Reluition nicht zugelassen werden.

§. XVI. Quodsi vero debitor ejusdemque filii in Lusatia superiori feudum reluere vel nolint, vel non possint: Jus hoc reluitionis ad reliquos simultanee investitos devolvitur. O. P. & J. L. S. d. l. verb. dem debitori und seinen Mitbelehnten Jahr und Tag zur Ablösung reserviret und frey gelassen seyn. Dantur autem in Lusatia Superiori duplicis generis simultanee investiti a) Qui ex speciali saltem investitura succedunt, sive ut in O. F. L. S. §. Als erklären wir ic. exprimuntur diejenigen, die mit alten Special-Belehungen versehen, ic. setzen, ordnen ic. verb. so vor allgemeinen erhabenen Privilegio die besondere und Special-gesamte Hand gehabt. Hæcque simultanea investitura & Jur. Sax. Comm. & Elect. basis & fundamentum successionis col.

collateralium in feudo est vid. *Sächß. Lehn-Recht* c. 21. verb. *Es erbet auch niemand kein Lehn an einen andern, /ohn der Vater auff den Sohn. Es sey denn, daß einem die Unwartung oder das Bedinge an des andern Theile anderweit geliehen sey.* Quam Juris Germanici antiqui dispositionem hodiernum in quam plurimis Germaniæ feudis immediatis & mediatis, ita tamen, ut simultanea investitura sanguinis Juri ut plurimum attemperetur, obtinere testantur *Excell. Dn. TITIUS Spec. Jur. Publ. L. IV. c. 4. §. 8. MODESTIN. PISTOR. Vol. II. Conf. II. n. 34. HARTM. PISTOR. P. II. quest. 19. 20. principio. CARPZ. P. II. conf. 45. D. 13.* β) Vel agnati intra septimum consanguinitatis gradum constituti secundum graduum prærogativam (nach rechter Sipp-Zahl) & quidem ex privilegio Imper. Maximiliani II di, quod postea a. 1653. a Joh. Georg. Glor. Mem. Sax. Elect. confirmatum est, absq; præcedente pacto & investitura, ipso quasi jure in feudo succedendi jus consequuntur. Tandem J. G. II. gratiæ gratiam addens utriusque generis investitos in eo exæquavit, ut, antequam possessio feudi ad aliquem ex simultanee investitis devolvatur, ab obligatione investituram petendi contra Communis Jur. Sax. rationes immunes essent, prout patet ex *O. F. L. S. §. setzen, ordnen und wollen wir* &c. Hinc insignis inter hos duplicis generis simultanee investitos quoad materiam relutionis intercedens differentia notari meretur. Nimirum feuda, in quibus succeditur secundum specialem investiturā, (die mit alten Special-Belehnungen versehen) nemo reluere potest nisi expresso pacto in simultaneam investituram receptus: contra feudum, in quo succeditur ex Privilegio Maximiliane, reluere possunt omnes intra septimum Consanguinitatis gradum constituti Agnati, ita tamen, ut proximior semper remotiorē excludat.

§. XIX. Quibus præmonitis, commodius regula subijci poterit: deficiente debitore, Jus hoc reluendi simultanee investitis, qui tales sunt omnes Agnati usque ad septimum inclusive gradum, secundum graduum prærogativam, competit. Ut

ut

ut vero in successione feudali Juris Civilis computationem observari ab Interpretibus asseratur: aliud tamen quoad Lusatia superioris feuda expressa sanctione introductum reperitur. Nam ductu *der D. L. Lehns-Ordn.* §. *Wenn auch* computatio graduum secundum schema in Jure Sax. Communi *L. 1. Art. 3. Land-Necht* sub figura hominis quanquam satis inadæquate expressum instituenda est. Nec Saxonica isthac computatio a reliquis, ut vulgo creditur, recedit, sed in ipso Jure Canon. *C. 1. Qu. 5. C. 35.* occurrit, & Pontifice Alexandro II. *C. 2. d. 1. in fin.* recte observante, facile cum reliquis, modo diversum cujusque respectum distinguas, conciliari potest. Illud saltem inter Canon. & Saxon. computationem discriminis intercedere mihi videtur, quod prior non Parentes, sed fratres truncum constituat. Cæteroque num hæc computatio benefese habeat, num vero defectibus laboret, disquisitionem ab instituto meo alienam arbitror, & vericupidum Lectorem ad *Excell. Dn. TITII Spec. Jur. priv. Lib. VI. C. 3. de Consangu. & Affin.* remitto.

§. XX. Inter Agnatos procul dubio post debitorem sive adhuc superstitem sive vivis ereptum, ejus filio reluendi Jus asseri debet. Et tametsi alias ad solius debitoris personas restrictum sit, & hinc ejus personam egredi non posse videatur: tamen quoniam filius in Jura Patris prædefuncti succedit, & hujus personam ratione commodorum repræsentat, imo quasi debitoris ipsius personam induit; liberis etiam vivo Parente hoc Jus est concessum vid. *Exc. Dn. BERG. in E. D. F. Supplen. p. 688.* Quod tamen Jus non absolute adeo filio debitoris, sed cum hac restrictione datum est, ut simul hæreditatem paternam, minimum cum beneficio inventarii, adeat. Id, quod cum Jure Feudali Longobardorum *2. F. 45. §. Ubi vero Filium &c.* vid. *STRICK. E. J. F. c. 16. qu. 21.* cum præprimis *Ord. Torg. §. Welcher Gestalt die Agnaten* &c. verb. *diweill aber* &c. *Dennoch* &c. convenit. Cujus ratio hæc est, quia filii feudum aliter non acquirunt, quam a Patre Jure sanguinis, nec ut alii simultanee in
inve-

investiti Jure proprio succedunt, *STRUV. S. J. F. c. 13. §. 16.*
 Contra collaterales agnati, repudiata etiam hereditate allodiali, si
 a proximiori non excludantur, feudum relucere possunt. *arg. 2.*
F. 45. it. 51. §. Filius &c.

§. XXI. Hinc filius, qui hereditati paternæ allodiali
 vel vivo adhuc patre renunciavit, vel eo defuncto illam repu-
 diavit, ita, ut curator litis constituendus fuerit, qui creditoribus
 respondeat, licet hereditatem rursus adire velit, ad relucendum
 non admittitur. Nam cum filius ex sola Patris persona feu-
 dum consequatur, & sic lucrum sentiat; hinc rationis est, quod
 factum ejus jure licitum improbare non debeat, *l. 149. ff.*
de R. J. sed potius omnia implere, ad quæ Pater tenebatur.
MEN OCH. Conf. 115. n. 59. Vol. 2. Accedit & hæc rati-
 o, alteri per alterum iniquam conditionem inferri non debere.
L. 74. de R. J. Hoc vero casu, si filii paternæ hereditate allodiali repu-
 diata in feudum succedere possent, Creditoribus Patris non feu-
 dalibus ingens eo ipso præjudicium inferri, quilibet perspexit.
 Quibus & hoc addendum est, filios tali casu ex mente *Resc. TORG.*
d. l. pietatem Patri debitam enormiter lædere. Quem in mo-
duum Summus Provocationum Senatus 1687. Term. est. contra C. S.
von B. pronunciavit, his protocollo rationibus insertis: Appellant
 will sich des Jure relucendi an den väterlichen Eisenhammer ge-
 brauchen, und erkläret sich des Vaters Erbe cum beneficio
 inventarii zu seyn. Weil er aber in Actis f. 94. der Väterl.
 Erbschaft renunciiret, so gehets nicht an, daß er in passibus
 utilibus sich des beneficii inventarii bedienen, in odiosis aber,
 und wenn es zur Bezahlung der Schulden kommet, sich
 als Erbe nicht wolle finden lassen.

§. XXII. Neque tamen omnes filiorum nomine venientes
 ad relucionem admittuntur, sed in genere, ut juxta præscriptum
 legum feudalium succedendi habilitate gaudeant, requiritur.
 Quod ipsum contingit, si 1) per legitimam nativitatem in linea
 masculina a primo acquirente descendant. 2) ad servitia militaria

C.

præ-

præstanda apti sint, 3) & honestam in curia feudali standi personam habeant. His requisitis generalioribus legibus passim moribusve diversarum Provinciarum feudalibus alia magis specialia addi solent. Quandoque etiam inhabiles ex feudi qualitate vel pacto eum in finem legitime inito succedunt, nec non habiles ob delictum vel proprium vel alienum a Successione excludi contingit.

§. XXIII. Vi ergo primi requisiti a reuentionis facultate, excluduntur a) ex legitimo quidem matrimonio, sed non a primo acquirente nati. Tales sunt: α) liberi adoptivi 2. *Feud.* 26. §. adoptivus, nam adoptio Jus sanguinis non confert, l. 23. de *adopt.* & filii ficti ita dicti secundum Baldum *Conf.* 24. de *Statuto Civitatis* in statutis de filio loquentibus in dubio non comprehenduntur. Id quod in Retractu apud Gallos obtinere pluribus tradit *T. R. d. l. gloss. 8. n. 16. & c. β)* ascendentes, quæ dispositio ex feudorum origine dependet. Neque enim olim ulla in feudis successio obtinebat: successu tamen temporis ad Descendentes ex primo acquirente producta est. *HARTM. PIST. L. II. q. 19. n. 45.* idque regulariter de novo æque ac antiquo feudo prædicatur excepto 1) casu, quo Pater in gratiam filii feudum refutat, hic autem, vivo parente factis concedit, *arg. 2. F. 49.* Tum enim frater defuncti Patrem non excludit, quoniam hic illo, quoad gradum, defuncto propinquior est l. 12. de *suīs & legit. her.* 2. F. 50. *ANDR. de Isern. C. un. de nat. success. feud.* 2) si in literis investituræ feudi novi aliud expresse dispositum sit, *arg. 2. F. 84. SCHRAD. de feud. P. 7. c. 6. n. 3. Conferatur STRUVIUS S. J. F. Cap. 9. aph. 3. n. 4. γ)* fratres & collaterales 2. *F. I. §. 2.* his vero vel lege feudali vel pacto successionem tribui posse, dubium non est. Prius contingit, quando successio secundum consanguinitatis gradus defertur; posterius autem, si ex simultanea investitura obtinet. b) qui a primo quidem acquirente sed non ex legitimo matrimonio nati; hinc excluduntur naturales, spurii 2. *F. 26. §. naturales,* adulterimi, incestuosi & ex damnato coitu procreati, *VULTE J.*

de

de Feud. L. I. c. 9. n. 91. quod ratione priorum Interpretes eo extendunt, ut Juris Civ. ratione in l. 19. ff. de Stat. Hom. it. l. pen. ff. ad SCtum Orphit. l. 1. §. seu ad ff. ad SCtum Tertull. neglecta ne quidem in feudo forminino, filiis spuriiis & naturalibus Jus in feudo succedendi matri concedant. *HARTM. PISTOR. l. 2. Qu. 40. n. 2. STRUVIUS S. J. F. C. IX. p. 302.* Nec immerito ita statuitur; partim, ne impudicis amoribus fræna laxentur, partim, ne tali modo Jus Agnatorum vel simultanee investitorum in feudo succedendi plane eludatur, aut aliquando etiam Apertura Feudi in Præjudicium Domini Directi impediatur *arg. I. F. 13. §. etse Clientulus.*

§. XXIV. Quid autem de liberis naturalibus postea legitimatis sentiendum sit, nunc investigandum erit. Tamen si igitur 2. f. 26. §. naturales, per verba generalia, licet postea legitimi fiant, a successione in feudis excludi videantur; tamen textus allegatus a plerisque Feudistarum, usu quoque & consuetudine accedente, de solis Rescripto Principis legitimatis explicari solet, eosque tantum a successione feudali arcer. vid. *HARTM. PISTOR. l. 2. Qu. 40. n. 5. n. 5. & Dd. ibi alleg. it. FOERSTER. d. l. c. 30. n. 1.* Neque obstat, 1) illos Jus legitimorum natalium consequi, *Nov. 89. cap. 9.* Præter hoc enim etiam requiritur, ut sæpius monitum in successore feudali, ut ex justis nuptiis vel statim ab initio vel ex postfacto minimum putative talibus procreatus sit, quod in legitimatis per subsequens matrimonium saltem contingit. 2) Principem, si Dominus feudi simul sit, legitimando tacite quoque succedendi habilitatem tribuisse; ast ille non potest, nec velle præsumitur derogare aliorum Juri quæsito. Quæ assertio eo minus dubii habet, quo magis investituræ literis communiter hæc inserta deprehenduntur verba: **Und befehne euch hiermit vor euch und eure Eheliche Leibes-Lehns-Erben.** Consulatur præterea sæpius allegatus *STRUVIUS in Syntagmate suo Feudali c. 9. p. 303.* qui varias suppeditat limitationes. Contra vero per subsequens matrimonium legitimati exrecepta & unanimi ferme omnium-

Feudistarum sententia, quos citat *PIST. L. 2. qu. 41. n. 1.* excepto *Oldrado in Conf. 247.* in feudo succedere possunt. Nam eo ipso non solum ex dispositione Juris Civ. & Canon. *Nov. 89. c. 8. l. 10. sq. C. d. lib. Nat. C. 6. X. filii qui sint legit.* legitime natorum Jura consequuntur: sed etiam per justas nuptias, tamen si natiuitatis tempore nondum celebrata fuerint, tali modo ab habili successore descendere dicuntur, in tantum, ut statuta de filiis legitimis dispositionia, quantumvis stricte accipi soleant; tamen per subsequens matrimonium legitimatos comprehendant. *BOERIUS Dec. 159. n. 5.* Sicuti porro litera Investitura mentionem facientes filiorum ex corpore legitimo descendentium per subsequens matrimonium legitimatos non excludunt. Nam ex legis dispositione legitimatio isthac ad ipsum natiuitatis tempus retrahitur. *Dec. Conf. 155.* Et uti Janus ab Arcedura loquitur *Concl. 7. n. 22.* Nuptia realiter (licet aliquantum tardius) intercedentes reddunt, quod absentia illarum abstulit; ha praesentia sua Domino & agnatis adimunt, quod prius absentia dederant. Caeterum si alicubi lege vel moribus taliter legitimatis successio sit denegata; quod *STRUVIUS S. J. F. C. IX. Aph. 3. n. 13.* asserit, ejusmodi Constitutioni quoque tum standum erit.

§. XXV. Pariter ex desponsatis procreatos Jure reluendi uti posse, & Jure Civ. & Canon. expeditum mihi videtur, ex quibus, deficiente propria decisione, Jus feudale suppleri solet. Nam *C. 12. in fin. X. qui filii sint legit.* hoc expresse continetur, quod ex desponsatis procreati sint legitimi, adeoque per consequentiam Jus in feudo succedendi illudque reluendi habeant. Huc m. facit *l. 30. d. R. 7. 16. §. 8. ff. d. Grad. Consangu.* Quae omnia in Sax. Elect. & Lusatia superiori eo minus dubii habent, ob expressam *Nov. Dec. 49.* modo Sponsalia fuerint publica in Sensu Juris Saxonici, nec alio vitio intrinseco laborent. Sicut non minus m. ad relutionem admittendi sunt, qui ex illegitimo quidem, sed putativo matrimonio nati, *arg. l. 57. §. 1. d. L. N. c. 10. X. qui filii sint legit.* Id quod antiquis moribus jam obtinuisse docet *Art. 27. Lib. 3. LandR. Wer ein Weib nimmet unwissend zur Ehe, der er zu Recht*

Recht nicht haben mag, es schadet denen Kindern zu ihren Rechten nicht. Tandem ex sententia Juris Can. c. 8. X. de eo qui consangu. cognovit, si quis cum vidua extra matrimonium concumbat, ac postea illius filiam, rei hujus ignaram ducat, tale matrimonium subsistere dicitur; adeoque filii ex eo nati sicut successione Jure, ita etiam relictione beneficio privari non posse, Juris Canonici Doctores statuunt. Verum cum hæc papales redoleant de matrimonii Sacramento hypothesen: hinc in foris Protestantium merito tale matrimonium pro nullo declarabitur.

§. XXVI. Beneficio secundi requisiti relictione uti poterunt regulariter soli filii & masculi ex his descendentes, nisi vel pactum vel feudi natura; quo casu tamen non nisi in Subsidium admittuntur, arg. 11. f. 30. 2. F. 51. §. similiter foeminis locum faciat. Hinc regulariter excluduntur filia Vasalli. arg. 1. f. 1. §. hoc autem 2. f. 11. **HARTM. PIST. L. 2. Qu. 39. n. 15.** item Cognata. Neque alia Juris dispositio obtinere debet, tametsi feudum francum. Censuale, vel pignoratitium, aut in literis Investituræ clausula: **Zu einem Mann-Lehn**, omiſſa sit. Nam secundum principium juris feudalis ab omnibus concessum, feudum in uno naturalium proprium, tale statim, quoad reliqua, haud est. Et licet nonnulli arbitrentur, Dominum servitia feudalia vel plane remittentem, vel illorum loco de censu sibi prospicientem foeminas aequè ad Jus succedendi, adeoque & reluendi admittere censeri: Idem tamen per idem probatur. Nam remissio Juris sui quod præcipue in tantum præjudicium remittentis vergit, minime præsumitur, & est strictæ interpretationis, ut regulariter omnia pacta, nec ultra expressa verba extendenda & arg. l. 35. 47. §. 1. ff. d. Pactis. Præter dicta & hæc rationes mea sententiæ satis ponderis addunt, quod foemina sit finis familiae l. 195. d. R. f. & tali modo feudum insigni Agnatorum & Domini Directi præjudicio in exteros e familia sit transiturum, & huic invito novus Vasallus obtruderetur, id quod Juris feudalis rationibus contrariatur. Neque dissentientes ex l. f. 104. quicquam probant, cum inter capitula extraordinaria, quæ vi Juris constituuntur, referendus sit textus. C 3 §. XXVII.

§. XXVII. Eiusdem requisiti ratio Clericos relin-
 endi Jure privat, licet tempore relictionis statum & vitam Cleri-
 calem mutare velint *arg. II. ff. 30.* quia semel per assumptionem
 habitus religionis plane facti inhabiles censentur; id quod tamen
 cum eo temperamento accipiendum, ut, Domino Volente, ceteris-
 que paribus non penitus feudorum incapaces existimandi
 sint. In Sax. tamen El. Clerici indubie in feudo succedunt, adeo-
 que ordine illos tangente, si velint, id etiam reluere possunt. *vid.*
Const. 28. P. 3. & de aliis etiam locis testantur BERLICHIVS p.
3. c. 39. ROSENTHAL 1. c. 7. conclus. 30. Nec ordinis Johan-
 nitici ac Teutonicis Equitibus, imo Canonicis Protestantibus,
 quempiam Jus hoc denegaturum spero, nisi forte lex specialis
 alicubi obstat. Nam, cum priores, juxta primævam institu-
 tionem militiam sequi debeant, quam maxime feudorum capa-
 ces sunt; posteriores autem non nisi improprie & irregulares
 Clerici sunt. *vid. C. constitutus X. de in integrum restituer.* Num
 vero posthabita Constit. El. Saxon. Novitius ante Professionem
 factam, si monasterium relinquat, & ad reluendum sese offerat, ad-
 mittendus sit si quærat, merito affirmative responderi debet.
 Nam tametsi *C. 3. X. de statu Monach.* dicatur, qui similem cum aliis
 vitam elegit similem cum illis sentiat disciplinam, imo eadem Jura
 & forum *C. 21. X. d. sentent. Excomm.* habeat, & hinc novitius ejus-
 modi videatur esse religiosus: hæc tamen eo usque saltem pro-
 cedunt, quamdiu in monasterio moratur. Illo autem dereli-
 cto & sic conditione mutata, impedimentum quoque sublatum
 erit. Quod autem ad eos attinet, qui sunt imperfecti animo
 aut corpore, vel natura, vel casu, de iis videas *ROSENTHAL.*
Concl. 25. n. 1. seqq. It. L. Recht. L. 1. Art. 4. *Wer unvollkom-*
men an seinem Leibe, der ist wohl Erbe zu Lande, aber nicht
zu Lehn. Levior quivis tamen defectus inhabilitatem non ope-
 rat. d. 1.

§. XXVIII. Post debitorem & ejus descendentes Agnati
 Collaterales a primo acquirente per lineam masculinam descen-
 dentes,

dentes, Jus reluendi, quod iterum intuitu feudorum Lufaticorum ex ordine successorio dijudicandum erit, exercere possunt. Quem tamen ordinem ex professo cum limites instituti mei hoc disvadeant, haud excutiam; sed unam alteramve quaestionem, specialem proposuisse sufficiat. Sic inter ascendentes pater aliquando feudum reluere potest, quando illud in gratiam filii refutavit, & hic ob as grave alienum subhastrationem feudi admittere tenetur, nec ipse ob egestatem reluere potest, nec liberos habet, qui Jus illud forte exerceant. Quo casu Pater obarati filii fratrem, cum ille in linea propinquiori constitutus sit, *arg. II. f. 50.* excludit. E contra, si quis fratris filio feudum refutavit, hoc, feudum subhastratum non reluente, nec ejus filiis, Pater admittendus erit. *Bocerus de Success. c. 4. qu. 2.*

§. XXIX. Quoad reluentionem collateralium notari mereatur, quod illa regulariter ad agnatos aut simultanee investitos pertineat; possunt nihilominus vel ex feudi natura vel ex pacto cognati aliquando admitti. Quo tamen casu masculini sexus & agnationis prerogativa nisi aequalitas diserte placuerit, observari debet. Hinc ante omnia jure reluendi uti possunt debitoris fratres germani, & consanguinei, uterinis exclusis, quia hi a primo acquirente non descendunt 2. *F. HARTM. PIST. L. II. qu. 43. n. 13.* Aliquando tamen uterini etiam pari cum germanis jure utuntur, puta, si feudum foemininum sit, imo in casu speciali, quem *STRUV. c. 9. §. 6. n. 2. S. J. F.* refert, consanguineos excludunt. Quodsi fratres ejusdem qualitatis concurrant, pro rata admittuntur. Si frater & fratris filii concurrant, Jure representationis secundum stirpes reluunt, vid. *D. E. & D. §. Und weil es ic.* Fratris vero non extantibus secundum capita patris exclusis feudum reluunt. *STRUV. d. l. §. 5.* Debitoris Patruelis & Patruo concurrentibus, hunc ille ob lineam propinquorem, quae a debitoris patre incipit, dum e contrario patruorum linea ab Avo originem habeat, excludit. Cujus asserri

ferti ratio ex communi mortalium affectu, quo bona sua prius in descendentes, quam collaterales devolvi cupiunt, desumenda est. Hinc etiam patruales, quippe qui jure proprio succedunt, secundum capita reluunt, vid. *Exc. Dn. TITII Spec. Jur. Priv. L. XI. c. 16. §. 10.* His omnibus deficientibus reliqui agnati usque ad septimum gradum Jure Lusatiæ superioris secundum linearum & graduum prærogativam Jure reluendi utantur, ita, ut Debitori in-Linea proximiori conjuncti reliquis in remotiori existentibus, licet gradu forte propinquiores sint, præferantur.

§. XXX. Cæterum, ut Agnatus reluere feudum possit, sufficit, si ante annum effluxum vivus & habilis nascatur, vel minimum probabilis spes subsit, fore, ut brevi intra justum tamen tempus in lucem edatur. Nam nascituri pro jam natis habentur, quoties de eorum commodo agitur. *l. 26. de statu hominum* Quo casu requiritur, ut nascituro tutor eventualiter constituatur, qui justo tempore ad reluitionem ejus loco realiter sese offerat. *Tyr. d. l. Gl. 1. v. 43. p. 288.* Nec a reluitione excluduntur illi Agnati, qui extranei sunt. vid. *D. L. L. D. §.* Wie denn auch *ix.* ubi insimul Agnato remotiori contra extraneum, licet propinquiores, exceptio, qua hunc a reluendo remove potest, suppeditatur; nimirum si forensis in alterius Domini territorio feudum possideat, nec ut agnati se. qui tales sunt intuitu Feudi Lusatiæ superioris ibidem in simultaneam investituram a Domino reciperentur, curavit. Nam in *O. F. L. S. d. l.* sic dispositum reperimus: *obliegen soll auch hinwiederumb gegen ihre Geschlechts-Agnaten und Vettern dieses Orths gesamte Lehn mit Consens ihrer Lehns-Herrschaft aufzurichten. ix.*

§. XXXI. Cum vero Casus existere possit, ut Agnatus eo tempore, quo illi reluitionis beneficio uti licuisset, absens sit, queritur, an alius loco Agnati absentis ad reluendum realiter sese offerens admittendus sit? Quod procul dubio affirmandum arg. *l. ult. C. ad Sctum Maced.* Quod si vero post anni effluxum ratiha-

ratihabitio demum subsequatur, relutio nulla est. *arg. l. 24. pr. ff. rem ratam haberi.* Nam omnem actum pro alio susceptum ratihaberi oportet eo tempore, quo adhuc in ea causa est, ut suscipi possit. Itaque relutio post annum & diem in Lufar. super ratihaberi non potest. Id quod multum illustratur per ea, quæ *FRANC. ARET. Conf. de Apellatione* alterius inscii nomine interposita tradit. Ex quibus fluit, illius Juri reluendi præscriptum esse, cujus Procurator Speciale quidem ad reluendum habuit mandatum, sed post annum demum illud exhibet. Morali enim æstimatione non esse, nec apparere idem sunt. Idemque effectus obtinet, sive quis intra statutum tempus aliquid omnino non, vel non sufficienter faciat *C. 46. d. Elect. in 6to.* Procuratores igitur non nisi speciali mandato instructi, & justo tempore illud exhibentes, admittuntur.

§. XXXII. Spectato hætenus Jure reluendi respectu personarum, quibus competit, nunc, ordine id exigente, etiam de Jure Debitoris altero, nempe emtorem pinguiorem offerendi agendum erit. Oblatum igitur feudi capācem esse debere, dubio caret. Nam Domino invito Vasallus inhabilis obtrudi nequit. Et tamen si habilitate debita gaudeat; Domino tamen Directo prius hunc oblatum esse denunciari debet. Nam graves quandoque rationes subesse possunt, cur Dominus oblatum in Vasallorum numerum recipere nolit. Cumque LLator non minus in *O. F. L. S. d. l. quam in O. P. S. Tit. 39. §. Damit aber* ꝛ. Omnes simulationes in relutionis beneficio exulare debere disertis verbis constituerit: hinc si ex præsumtionibus appareat, emtorem pinguiorem non nisi simulationis & emtoris sub hasta vexandi causa oblatum esse; huic sc. oblato, illo postulante, Juramentum purgatorium deferri posse ratio legis æquitasque exigunt. De quo supra pluribus actum.

§. XXXIII. Exserit hoc Jus reluendi sese contra omnem sub hasta emtorem, sive extraneus, sive Creditor sit, per verb.

D

der

der D. L. U. G. D. d. l. §. 4. es habe gleich der Creditor, oder ein anderer licitiret, und dadurch die adjudication erhalten. Adeoque notatu digna Juris Sax. Elect. & Juris Lusatiae Superioris differentia occurrir. Nam illo ex Interpretatione DDr. Sax. relutio in hoc solum Casu obtinet, quando nullo emtore extraneo reperto, Creditor licitans feudum subhasta consecutus est *CARPZ. Pr. Tit. 25. Art. 5. n. 3.* quamvis & hic Superioribus temporibus dissensus Jctor. Sax. non defecerit, uti videre est in *Exc. Dn. BERGER. E. D. F. ad Tit. 39. p. 1219.* Contra Jura Lusatiae Superioris Debitori & simultanee investitis plenius prospexerunt, certamque normam praescripserunt, qua Debitori indistincte, sive Creditor sive extraneus licitatus sit, reluendi potestas indulta est. Daturque contra quemcunque emtorem, sive persona simplex aut moralis e. g. Universitas Ecclesia &c. sive secularis sive Ecclesiastica, sive major, sive minor, sive consanguinea, sive minus sit. Lege enim non distinguente, nec nobis distinguendum erit.

§. XXXVIII. Cum vero Emtor sub hasta reluitionem imminente avertere, illoque sine pretium, licitatione jam finita, nach erstandenem Licitations-Recht, augere velit, quaritur an admittendus sit? Id quod primo quidem intuitu affirmandum videtur. Nam subhastationis finem, qui est, ut pro maximo pretio, quo fieri potest, res subhastata in alterum alienetur, id requirere, duci possit. At, negotio penitus inspecto, in negativam sententiam concedere malim. Nam, a) cum Licitatione perfecta (was das Licitations-Recht erstanden) terminus qui legalis adeoque peremptorius est, elapsus, & eo ipso alteri parti Jus quaesitum sit, ita, ut omnia in eo statu, quo tempore fatalis effluxi fuere, permaneant, nec quicquam postea innovetur: emtor tum demum licitationis pretium aucturus, invito reluente, audiendus non erit. b) Neque Creditores ex eo capite, quod primum licitationis pretium vile nimis sit, intervenire & efficere poterunt, ut augmento

gumento pretii locus relinquatur. Quisquis enim *O. P. & J. L. S. d. l.* iedoch damit usque *frey und bevorstehen soll*; consideratius paulo perlegerit; facile, ut puto intelligit, Casum ibidem, quo vidi nimis pretio feudum quis consequi posset, vix au- nonnisi rarissime exiturum: quia Autores illius ordinationis sin- gulari Cura & sollicitudine in eo alloborant, ut consuetis in sub- hastatione fraudulentis emtorum licitationibus obviam irent. y) Adminiculatur & ea ab omnibus Interpretibus concessa ratio: quod emtor, qui sumtuosas nimis in feudum sub hasta emtum, im- pensas fecit, ita, ut reluitio debitori si non impossibilis, certe dif- ficillima reddatur, earum aestimationem repetere non possit. Ex quo sic satis verisimiliter concludi posse arbitror, emtorem, qui iusto tardius pretium licitationis auget, eodem Jure censendum esse. Nam utroque casu sapius dolus sc. ut reluitionis benefi- cium debitori competens eluderetur, subesse solet.

§. XXXV. Illud interim certum est, emtorem durante ad- huc Reluitionis fatali feudum sub hasta emtum in alium statim transferentem Jus reluitionis non intervertere debitori. Nam, tamen si in *O. P. & J. L. S. d. l. §. 4.* hæc verba legantur: **Auff welchem Fall dem ersten Licitator die vorgekommene scheinli- chen Besserung zu erstatten**, & hujus juris exorbitantis strictissi- mam faciendam esse interpretationem videatur, ita, ut reluitio, si tertius rem possideat; locum invenire non possit. Cum tamen verba Legis non debeant esse sine effectu aliquid operandi, nemo- que ex dolo suo lucrum capere debeat, quod tamen, si per aliena- tionem intempestivam Jus reluendi eludere liceret, fieret; Præ- terea is, qui ab alio causam habet, idem non plus Juris circa rem acquirat, quam antecessor *l. 149. d. R. J. l. 2, §. pen. ff. Pro emtore, l. iii. C. de diversis & temp. præsript. ROSELL. de Indulgentiis n. 452.* Hinc recte ab Interpretibus Actionem ad reluendum Feudum contra tertium Possessorem instar Actionis in rem scriptæ locum habere

habere statuitur; adeo quidem, ut, liceat Ddru[m] verbis uti quamvis res per mille manus transierit, reuisionis tamen beneficium, intra legitimu[m] tempus salu[m] maneat & illibatu[m] vid. *Dn. PHILIPPI d. l. n. 26. seqq.* & DDr. ibi allegatos cum nonnullis Dn. Scab. Lipf. Enunciatis it. *CARPZ. Pr. Tit. XXV. Art. 5. n. 6.*

§. XXXVI. Objectum Reuisionis ex §. 4. P. 2. der **D. I. N. und G. D.** competentis in genere omnia feuda sub hasta vendita, siue propria siue suo modo impropria, (excipe res mobiles, licet pretiosas,) constituunt, verb. **Die unbewegl. Güter mag der Gläubiger zu 3. mahlen ausbieten lassen lassen, 2c. & paulo post: jedoch soll dem Debitori &c. die Ablösung frey gelassen seyn.** Dum igitur mentio fit bonorum immobilium, facile hinc concludi potest: mobilia, tametsi Jure feudi, nimirum improprii, *arg. n. f. 1. §. sciendum S T R U V. S. 7. F. C. VI. Aph. 1.* possideantur, si semel sub hasta vel Auctione vendita sint, reuisionis ope revocari non posse. Res autem immobiles, in quibus feudum constitui potest, tales vel natura vel ex Voluntate Legis aut destinatione Domini sunt. Quorsum referri debent animalia & jumenta, Vasa domestica, Instrumenta Agricultura, columbaria terris infixis cum columbis, & alia, quæ fundum feudale reddunt instructiorem in ejusdem usum perpetuum destinata, & adhiberi etiam solita. *R O S E N T H. d. l. C. 4. Ccl. 4. num. ult.* Jura etiam pro indole objecti rebus immobilibus annumerantur, & quoad Juris dispositionem eis æquantur. Proinde si Jure feudi ea quis quasi possideat, reuio[n]is etiam exerceri poterit. Talia sunt e. g. Jus Patronatus, Jurisdic[t]io, Jus Venandi, & quæ sunt similia.

§. XXXVII. Ut denique ea, quæ de utilissima in foro Reuisionis feudalis materia dicenda restant; distincte absolvam: tria in specie considerari debent: 1) quando Reuisionis terminus incipiat, & quousque duret. 2) quomodo reuio[n]is termino isthoc eveniente

niente, impediri poslit. 3) ea non impedita, quomodo E. V. sub
 hasta celebrata resolvatur.

§. XXXIIX. Terminus reuentionis a tempore adjudicationis fa-
 ctæ incipit. *D. L. u. G. D. d. l. verb.* In allewege aber soll
 nach erfolgter Adjudication dem Debitori Jahr und Tag zur
 Ablösung frey stehen. Adjudicatio hic non terminum adju-
 dicationi præfixum, sed ipsam realem adjudicationem denotat ex
 mente *D. PHILIPPI de Subb. d. l. n. 112. sqq. & CARPZ.*
P. 1. C. C. 32. D. 54. Hacque igitur facta, præscriptio, de mo-
 mento in momentum, licet forte debitor morosus adjudicatione
 etiam realiter facta feudum ante exmisionem tandem a Judice fa-
 ctam, credere nolit, perpetuo currit. Ante adjudicationem enim
 non dicuntur bona pervenisse ad Creditorem, cum Judicialis adju-
 dicatio dominium transferat in licitatore. *Conf. Torg. Ord. d. a.*
1583. lit. von Feilbiethen. Unde etiam pronunciat: so wird auch
 die zur Wiederlösung gesetzte Jahres-Frist von Zeit der besche-
 denen adjudication billich angerechnet. *B. R. W.* Dubiam hanc
 quaestionem in Saxonia fuisse aliquando patet ex *ex Consultiff. Dn.*
BERGERI E. D. F. ad O. P. S. p. 1211. seqq. Maßen wir
 denn einßen obferviret, daß in einer Sache über diesen Passu in
 vier unterschiedenen Collegiis theils ad Acta theils Informat-
 Weise wieder einander erkannt worden ist, dergestalt, das
 2. der selben den Terminum von der Adjudication, 2. aber von
 der Zeit des erstandenen Licitations-Rechtes gesetzet; c. *Pri-*
orem opinionem plerosque olim DD. Saxonicos tenuisse patet ex
Col. in Pr. Exec. P. III. c. 10. in addit. n. 5. CARPZ. Proe. T. 25.
Art. 5. n. 38. PHILIPPI d. l. n. III. Dn. SCHWEND, ad Pr. FIB.
p. 1069. MARTINI ad hunc titulum §. 13. n. 54. seqq. Verum
 enim vero Saxonia Collegia & inter ea Scabinatum Lipsiensem.
 posteriolem sententiam hodie amplecti *ex literis ad Pot. Pol. Reg.*
1700. a Scabin. Lipsf. hac in materia submisse datis perspicere licet,

vid. *Excell. Dn. BERG, d. l. ad O. P. S. T. 39.* consentit *Exc. Dn. RIVINUS ad Tit. 39. Enunc. LX.*

§. XXXIX. Durate Terminus reuisioni ex Præscripto der *D. L. U. u. G. d. l.* constitutus post adjudicationem per annum & diem Saxonicum s. sex septim. & tres dies. Dies equidem Saxonicus secundum mores antiquorum Germanorum non nisi sex septimanas complectitur. *L. i. LandR. Art. 38. Lehn-R. c. 25.* usu tamen fori Saxonici tres dies additi fuere vid. *CARPZ. P. 2. c. 50. def. 2.* Qua occasione iterum insignis fori Electoralis Saxonici & Lusatici differentia respectu durationis termini annotari meretur. Nam illo Jure *Decif. Nov. 11.* diserte cautum legitur, annum istum non nisi civilem esse. Quam sententiam etiam in *O. P. S. recogn.* secutus est, *Dn. BERG. in E. D. F. Tit. 39. p. 1210.*

§. XL. Terminus hicce, quo reuisioni a Legibus circumscripta est pro peremptorio habendus est. *arg. l. 3. C. de dilat. c. 57. it. 44. X. de appell.* adeo, ut, qui tempus hoc præterlabi passus est, postea in præjudicium Juris ab altera parte quæsitum audiri amplius non debeat, *c. 4. X. de off. deleg. Vult. L. III. Consil. Marpurg. 29. n. 73.* Quodsi tamen agnatus, qui hoc beneficio, cum eum proximior non excluderet, uti potuisset, minor sit, curator autem ejus huic Juri præscribi passus fuerit: restitutionis in integrum beneficio ei procul dubio succurrendum erit, modo reuera minor fuerit. Quo casu ex parte minoris requiritur, ut doceat 1.) læsionem; eamque 2.) ex ætatis lubrico, illatam esse. *l. 24. §. 1. l. 44. ff. l. 5. C. de Rest. in integrum min. XXV. annis* Nam, si minor ipse dolose reuisionem omiserit, quod tamen non præsumitur, sed ab allegante probandum est. *l. 2. §. 1. C. de his, qui ven. at. impetr.* ad illam non dabitur deinde regressus, quia deceptis non decipientibus Jura succurrunt. Nec effectu aliquo tunc

tunc objici poterit, ad restitutionem requiri, ut Minor aliquid faciendo vel gerendo laesus sit. *l. 7. ff. d. Minor. XXV. annis.* Quandoquidem morali estimatione sub facto etiam omissio facti comprehenditur. *§. f. 7. de V. O. l. 7. pr. ff. l. pen. C. de Restit. Minor. XXV. annis Myns. obs. Cam. 16. Cent. IV.* Pariter nec Minor hic Juris beneficio privatur; licet a) Curator ejus in relevationem a remotiori agnato factam consenserit. Nam Consensus Curatoris saltem in Commodum Minoris est introductus: hinc in ejus in commodum detorqueri haud debet. Habet tamen, si talis casus eveniat, electionem, num negotium per restitutionem plane annihilare, an vero Curatorem ad id, quod interest, convenire velit, *l. 47. ff. d. Minor. Carpz. P. 2. C. 11. D. 34. β)* Et si Judicis decretum intervenerit. *l. 11. C. de pradiis & aliis rebus minorum.* Ex hisce rationibus Jenæ quoque in causa Juris Protimifecos, cujus fatale minor praterlabi passus erat judicatum esse refert. *RICHT. Decis, 76. n. 169.*

§. XLI. Eveniente termino relevationis, si intra illum ex supra dictis personis aliqua ad reluendum sese offerat, distincte considerari debet, quomodo intuitu cujusvis relevationis impediti poterit: id quod triplici modo contingit A.) ratione Debitoris B.) ratione simultaneæ investorum C.) tandem ratione pinguioris oblatis emtoris.

§. XLII. A.) Ratione Debitoris impeditur a.) lapsu temporis, quod est continuum, h. e. de momento in momentum currit, *arg. l. 8. d. his qui notantur infamia l. 3. C. de dilat.* Elapso igitur spatio lege præstituto præscriptionis exceptio relevationi obstat *SWENDEND. ad Pr. FIB. p. 1069.* nam ad tempus concessum post tempus denegatum censetur, *l. 27. §. 1. de pact.* Quæ vero *Tiraqu. d. l. Ol. II. n. 12.* de oblacione, quæ in

in retractu etiam noctu fieri possit, operosissime disputat, re-
 lutionis materię illustrandę, parum aut nihil inserviunt.
 Cum in Germania & alibi Judicia regulariter tempore diurno
 aperiri soleant; adeoque etiam adjudicatio rerum sub hasta em-
 tarum interdum non possit non fieri: ex inde sequitur, ul-
 timum præscriptionis in materia reluendi momentum in tem-
 pus diurnum necessario incidere, adeo, ut otiosa sit quæstio,
 num media nocte adhuc ante finitam præscriptionem oblationi
 adreluendum locus sit. Potest autem hæc præscriptio duplici
 potissimum modo evenire a.) si debitor intra annum & diem
 se plane non offerat, qui casus est indubius, *vid. D. L. N. u. G.*
D. d. l. Wenn aber nach verfloßener Jahres-Grift die Ab-
lösung nicht erfolgen würde, soll der erste Licitator und Käufer
die adjudicirten Stücke erblich u. unwiederrufflich behal-
ten b.) si intra annum quidem ad reluendum verbis sese offer-
 rat, id tamen non realiter faciat, h. e. pretium non simul offer-
 rat, aut in judicio deponat. Et tamen de reali oblatione in *al-*
leg. D. L. N. u. G. D. diserte nihil dispositum inveniatur:
 non incommode tamen ex *O. P. S. Tit. 39. §.* Damit aber re.
 declarari poterit, ob vocem *wirklich* ibi obviā, quam de
 reali ublatione intelligendam esse, omnes hodie Saxonie Juri-
 quoad Praxin consentiunt, *vid. Exc. Dn. BERG. d. l. Obsf. 12. p.*
1210. nec non Exc. Dn. Riv. ad hunc Tit. Enunc 61. p. 1379. Quam-
 vis superioribus temporibus verbalem oblationem intra annum
 factam sufficere Facult. Juridic. & Scabinat. Lips. putaverint, pro-
 ut id testantur *CARPZ. Pr. 25. Art. 5. §. 8. it. Philipp. d. l. n. 85.*
 At argumenta, quibus tum temporis utebantur, facili negotio
 elidi posse ex sequentibus apparebit, Nam 1.) quantum *ad l.*
8. pr. ff. de C. E. V. l. 48. d. O. & A. quibus Emissionem Venditio-
 nem solo consensu perfici dicitur; Numerationem autem ad
 solam ejus perfectionem secundum pertinere, *Ferd. Arras de*
 gationis

Jahres Frist geleistet werde verstanden werden mag, in Er-
wegung von demjenigen, so sich nur mit Worten binnen Jah-
res Frist zur Ablösung anbietet, daß er innerhalb solcher
Frist die Ablösung gethan habe, nicht gesagt werden mag,
maßen die Ablösung das factum realis numerationis in sich
begreiffet, quoties autem factum opus est, verba non sufficiunt.

Andr. Tyracu. de retr. gentilit. §. 1. gl. 59. n. 6. Zudem eine gros-
se Unbilligkeit, wenn der Schuldner oder ein Mitbelehnter
zwar innerhalb Jahres Frist sich zur reluition anheischig
machte, nachgebends aber öfters in langer Zeit keine Zah-
lung leistete, wodurch der erste Käufer, welcher bona fide das
Guth erhandelt, und die Kauff-Gelder auch wohl mit großen
Unkosten zusammen geschaffet, inmittelst in der grössen Un-
gewißheit seyn, auch wenn und auf was mase er sein Geld
wieder bekommen und anderweit anlegen könne, nicht wissen
solle, wodurch ihm ohne sein Verschulden iniquissima conditio
inferret würde.

§. XLIV. 3.) Provoçant porro dissentientes ad c. 2. X. de sede
vacante, & H. Pistorum l. 2. qu. 36. n. 13. ubi dicitur, neminem sine
expressa sanctione a Jure suo præcludendum. Sed in regulæ hujus,
quæ maxime ab æquitatis & Veritatis juridicæ rationibus com-
mendatur, applicatione errare videntur. Nam reluens a Jure
suo non sine legis præscripto excluditur; potius eo per suam cul-
pam & moram; lege ita disponente, privatur. Neque objectio
a nonnullis facta, alicujus hic est momenti. Nimirum reluen-
tem verisimiliter ignorare posse quantitatem pretii & impensa-
rum restituendarum, maxime cum has, non nisi præcedente Ju-
diciis moderatione, refarcire obstrictus sit; Adeoque illum ab
imputatione, ejusque effectu sc. præscriptione, quo minus pre-
tium realiter ex solverit, ex justis rationibus tutum esse debere.
Verum enim vero hæc quidem procederent eo casu, quo igno-
rantia isthæc vinci nec potuisset, nec debuisset, quod vero hic

E

fallit.

fallit. Nam reluens quantitatem pretii in Judicio, ubi subhastatio vel resignatio facta est, facile in vestigare & audire potuisset. *arg. l. 9. ff. d. Juris & Facti ignorantia.* Cumque pretium subhastationis publice in Judiciis deponatur, adeoque ejus quantitas per mediocrem diligentiam cognosci possit, *Mench. d. Praef. 23. n. 68. Mascard. d. Prob. Col. 879. n. 11. seqq.* reluenti omnino negligentia sua imputari potest. Et tamen impensarum refundendarum quantitas forte ob nondum a Judice factam moderationem incerta sit; attamen & hic reluens summam aliquam, quæ impensarum verisimiliter liquidandarum æstimationem, impetrata etiam Judicis insuper informatione, exæquat, in Judicio usque ad restitutionis implementum judicialiter deponendo, moræ negligentiaque pœnam, puta præscriptionem, avertere potest.

§. XLV. At, quod non leve dissentientiam argumentum est, quid si forte licitator debitori vel simultanee investito tempore subhastationis promiserit, sese in eventum restitutionis feudi omni tempore (*allezeit*) prævia pretii, impensarum, meliorationumque restitutione illud redditurum esse, an sic præscriptionis exceptioni licitator ob promissionem indeterminate factam, tacite renunciasse censendus sit? Quod primo quidem intuitu affirmandum videri posset. Ubi enim hæc promissio per vocabulum omni tempore & quodocunque exprimitur, ibi præscriptio statutaria s. Provincialis excluditur. *Bald. ad l. 31. §. 22. d. adit. Edict.* & tempus infinitum, si expressum, nullo unquam tempore finitur. *Besold. Thns. Pr. Verb. je und allewege.* Verum enim vero locutio hæc generalis non absolute sed secundum quid adhibita esse in dubio præsumitur. Nimirum hominibus, præcipue Jurium imperitis, admodum solenne est, ut in negotiis suis civilibus ex more saltem seculi quandoque unum alterumve mere honoris verbum, quod obligatorium non est, immisceant, nequaquam autem illo ipso Juri, quod habent, renunciare intendant. Jam vero verba secundum intentionem

pro-

proferentis imo legis, cujus præscripto sermones attemperatos esse in ambiguis censi debet accipienda sunt, *Baldus l. 1. Conf. 303. in f.* non autem ejus ad quem locutio fit, hic enim sibi imputet, quod Contractus legem apertius non dixerit. Adeoque is genuinus verborum, sc. omni se tempore restitutum, in dubio sensus est, si præstanda reluens intra legitimum tempus præstiterit. Cui sententiæ illustrandæ permultum mihi inservire videntur verba subtilis *JCri, Cujacii, quibus ad l. 7. C. d. Præscr. XXX. l. XL. armorum utitur*; dicens: *Omne non semper comprehendit omne. Potest enim omne etiam dictum esse secundum quid, non simpliciter, e. g. omnis masculus potest posthumum scribere. l. 4. de lib. & posthum. Ergo etiam spado. Negatur enim consequentia, quia omnis ille masculus qui liberos tollere potest, in majori intelligitur, quod heredem habere possit, arg. l. 6. §. 2. de Jure Patron.* Hisce ferme decidendi rationibus Dn. Scab. Lips. interrogati usi sunt in casu reluitionis, quo licitator debitoris filio, qui dixerat, se illud reluere velle, promiserat se feudum omni tempore restitutum, modo pretii & aliarum expensarum refusio præcesserit, *wenn er das Seinige bekommen, was er hinein gezahlet, er es alle Stunden abtreten wolle*, his verbis generalioribus commotus reluens, & ab omni præscriptionis metu alienus verbis saltem in Curia Provinciali ad reluumendum sese obtulerat, insimul Judicem implorans, ut ille certo liquidationis impensarum termino præfixo licitatore ad comparandum in eo, & ad exhibendam in judicio illarum designationem, citet. Sed emtor sub hasta contumaciter in Termino emanabat, cumque hic ex aliquo temporis intervallo in suprema Curia Provinciali ad deponendum, id quod ex pretio emtionis debebat, extraxisset terminum, reluens sc. debitoris filius in Termino, prorestitutione contra depositionem pecuniæ interposita, reluitionis Juri in hærebat, huic autem ab Emtore omne Jus reluendi denegabatur. *Ferner, derjenige, so reluiren will,*

will, sich mit des Käuffers Tergiverfation, ingleichen mit der incertitudine Quantitatis pretii beständiger Weise nicht schüzen mag, in Erwegung, daß er jener mit der Gerichtl. Deposition begegnen können und wegen des andern inmittelst so viel, als unstreitig offeriren sollen. Allermaßen denn, welches auch aus des Käuffers Schreiben Sublit. C. abzunehmen, wie hoch das quantum bezahlter Kauff-Gelder gewesen, bey dem Ober-Amte, allwo quittiret worden, zu befinden, also, daß es keiner mündlichen Unterredung bedurfft, sondern der reluct nur ex sua parte præstanda præstiren sollen, und disfalls die Widerlegung des Kauff-Geldes, so nothwendig vor verfloßner Jahres Frist geschehen muß, *vid. Matth. Wesenb. P. 6. Cons. 259. n. 26.* mit der Wiedererstattung der vorgenommenen scheinl. Besserung als welche vermöge der Amts-Ordnung, *loc. cit.* nur von der Abtretung auf moderation des Ober-Amtes erfolget, nicht zu confundiren. Und, da Mevius mit der Zahlung nicht parat gewesen, ihme sein eigenes factum allerdings schädlich ist. Es hat sich auch derselbige in gegenwärtigen Falle mit des Käuffers schriftlichen Erklärung, daß er ihn gar nicht mit dem Guthe aufhalten, sondern, wenn er das Seine bekäme, was er hineingezahlet und gebessert, alle Stunden abtreten wolte, im geringsten nicht zu behelffen, alldieweil er solches Erbietthen *intra annum relictionis* gethan, und es auf weitere Zeit nicht zu extendiren. Nam verba: *Quandocunque, omni hora & similia, quamvis infinitatem importare videantur, semper tamen interpretationem recipiunt secundum intentionem loquentis, & non egrediuntur tempus lege definitum.*

Bald. L. 1. Cons. 303. in fin.

Steph. Gratian. Discept. For. T. I. Cap. 2. n. 3. Matth. Berlich.

P. 2. Ccl. 2. n. 88. & Ccl. 40. n. 15.

Im übrigen auch des Mevii angezogene Protestationes,
weil

weil selbige re non amplius integra, und da er sich schon ver-
säumt gehabt gesehen, daher pro in utilibus zu halten,

Dav. Meruius P. 4. Dec. 282. n. 9.

Von keiner Wirkung seyn können, absonderlich da seine fa-
cta contraria darzu kommen, indemer auch nach der zur relui-
tion bestimmten Zeit Sempronium, als Käufer agnosciert von
dessen längst hernach deponirten Kauff-Geldern seine im Vä-
terl. Concurs habende Forderung erhoben, die zum Guthe
gehörigen Documenta dem Käufer ausgeantwortet, und in
so vielen Jahren bis diese Stunde keinen anderweitigen Ter-
min zur Auszahlung ausbracht; diesem nach daß die ehmal-
lige oblatio ad reluendum nicht aus rechten Ernst das Gut
an sich zu bringen, sondern bloß, wie es mehrmahlen zu ge-
schehen pfleget nur den Käufer zu vexiren, vorgemommen
worden, gar wohl zu schliessen nach mehrern Inhalt der Bey-
lagen und seiner Frage:

So möchte M. zu Einlösung des Väterlichen Guthes
nicht zugelassen werden.

§. XLVI. β) Renunciacione quoque tollitur expressa a persona
habili facta *l. 29. C. de Pactis*. quæ tamen eatenus saltem valet, qua-
tenus beneficium, cui renunciari debet, in renunciantis favorem
est introductum. *Gail. L. I. Obs. Cam. 40. n. 10.* Hinc licet e. g.
debitor vel ex simultanee investitis aliquis reluicioni renuncii-
et; hæc tamen reliquis quibus subordinate idem Jus concess-
um est, nihil nocebit. *Decianus Vol. 3. Resp. 7. n. 75.* Res
enim inter alios acta aliis non præjudicat, *r. r. C. res inter al. acta
vel iudicata aliis non præjudicat.* Filii tamen Patris renuncia-
tionis stare tenentur, tametsi alias Jure simultanee investituræ
succedere dicantur. *Molin. in Consuet. Paris. T. I. de Feudis
§. 30. n. 133.* Nam illi in feudo succedere nequeunt, nisi me-
diante facto Patris. Hinc si Juri huic renunciaverit, facto ejus
contravenire nequeunt, *l. 52. §. I. de Pactis, Bald. ad. l. 3.*

C. de Collat. Cravetta Conf. 34. n. 5. Tyracquell. de Jure Primogenitura qu. 40. n. 113. frustra dissentiente Schurffio Conf. 30. licet etiam posthumi sint. Nam quia etiam patris hæredes existunt, ejusdem promissa obligatoria servare tenentur. Cumque renunciatio per pactum aut stipulationem fieri soleat, ex harum indole fluit; quod stricte interpretanda sit. l. 24. §. 4. l. 47. §. 1. de Pactis; adeo, ut, si alicui plura beneficia in una eademque re competant, uni renuncians reliquis renunciasse censeri non possit. arg. l. 17. §. 1. ff. de A. l. O. Hered. l. 91. d. R. J. quod hunc effectum producit, ut debitor relutionis beneficio se abdicans, Jus pinguiorem emtorem offerendi tamen salvum adhuc habeat. Unde cautela loco Emtori sub hasta commendandum erit, ut utriusque Juri renunciari curet. Contra renunciatio facta a persona inhabili, qualis minor est, nullitate laborat, & si Judicis decretum, vel Curatoris autoritas intervenerit; restitutioni tamen in integrum locus est. l. 11. C. d. prædiis & aliis rebus minorum, nec ei, qui veniam ætatis impetravit, ex arg. l. 3. C. de his, qui Veniam ætatis impetrarunt, restitutionis beneficium denegandum esse, verisimiliter colligere licet.

§. XLVII. (B) Hactenus dicta de modo relutionem impediendi etiam ad simultanee investitos debito modo applicari possunt. Horum autem intuitu aliis adhuc mediis impediendi potest; nimirum exceptione inhabilitatis vel naturalis vel civilis, vel utriusque, cujus variæ species ex præcedente tractatione, qua de Jure reluendi simultanee investitis competente discessi, depromi poterunt. In foro feudali Sax. Elect. adhuc plures relutionem excludentes modi dantur, scilicet si emtor extraneus, vel quidem Creditor sit, extraneum autem licitando superaverit: de quibus tamen, utpote alienis a meo scopo, nihil proferam.

§. XLXIX. (C) Oblatus tandem emtor pinguior a licitatore removeri poterit (a) exceptione præscriptionis; si vel post annum

num Sax. elapsum, vel intra illum quidem offeratur, sed exolutionem pretii & impensarum iusto tempore non praestet. *D. L. N. u. G. D. d. l. §. 4.* Wenn nun aber nach verfloßener Jahres Frist die Verstellung eines andern Kaufmanns nicht erfolgen würde, soll der erste Licitor die adjudicirte Stücke erblich und unwiederrufflich behalten. (β) Si intra annum quidem realiter pecunia offeratur, emtor autem ipse sub hasta idem solvere paratus sit. *arg. l. 6. §. 1. l. 7. 8. ff. de in diem addictione, nec non D. L. N. u. G. D.* frey stehen soll obder erste Licitant die gesteigerte Summe selbst geben, und das adjudicirte Guth behalten, oder gegen Wiedererstattung der Befserung seiner Schulden und beschehenen Auslage hievon abstehe wolle. (γ) *exceptione inhabilitatis d. l. & exceptione praerogativa ex simultanea investitura vel Agnationis, si forte emtor sub hasta simultanee investitus, aut Agnatus sit, potiori Jure hic gaudebit.*

§. XLIX. Quod si autem reluitio tali ratione non impediatur: Emtio Venditio sub hasta celebrata retro & penitus resolvitur, *arg. l. 17. ff. d. in diem addictione.* Quo casu eveniente, obligationes variae cum ex parte reluentis, tum ejus a quo feudum reluitionis ope recipitur, occurrunt, quas, prout per instituti viriumque limites licebit, distincte proponam.

§. L. Obligatio, quam reluens implere tenetur, his potissimum partibus absolvitur: (α) ut ad reluendum intra annum & diem sese offerat, uti saepius dictum, vel immediate per Procuratorem speciali mandato instructum. Hoc enim quotiescunque res insignis praedicti per alium per agenda est, requiritur, vid. Aug. Barbof. in Thef. L. C. Sub voce *mandatum.* Et quidem fieri debet vel apud Emtorem, vel hoc forte moroso, apud Judicem ratione feudi competentem, hoc est, vel in Summa Curia Provinciali Budissinensi, vel Gorlicensi prout feudum quaestionis sub illo vel hoc Circulo situm est; quod

quod colligo aus der Ober-Lausnizischen Cangeley *Taxa sub*
n. 38. §. ult. Es werden aber gleichwohl in allen denen Din-
 gen die Nemter Budisin und Görlis nicht gemenet, noch
 aus einem in das andere geholfen, sondern ein jeder Land-
 sasse hält sich seines Amtes dahin er gehöret. (β) ut, facta
 oblatione intra idem tempus, pretium cum impensarum, nec
 non meliorationum aestimatione restituat. Id quod cum hoc
 temperamento accipiendum est; non, ac si reluens semper cum
 sacco, quod dicitur, paratus emtorem sequi teneretur, sed ut,
 si hic forte in mora accipiendi sit, in Judicio deponat. Quo
 ipso praescriptio interrupta, periculum monetæ depositæ, *l. 17.*
ff. d. per. §. com. rei venditæ. l. 17. ff. de solutionibus, & ipsius
 feudi in emtorem translatum erit. Nam ex generali & indubia
 Juris Regula, mora transfert periculum rei in morosum debi-
 torem. *l. 5. ff. si certum petatur l. 12. §. f. ff. depositi.* (γ) ut
 pretium integrum & idem in pecunia numerata consistens,
 quod emtor, adjudicatione facta, non tertius aut singularis for-
 te feudi successor solvit, præstet. *vid. Phil. d. l. n. 97. Choppin de*
Mor. Paris. L. 3. T. 4. n. 20. §. pretium autem, it. Tyraqu. d. l. sub
voce le prix.

§. LI. Ex eo, quod reluentem integrum pretium refun-
 dere debere dixi, consequitur, emtorem sub hasta ad recipien-
 dam solutionem particularem & diminutam cogi non posse,
 cum multa inde sentiat incommoda. Solutio enim est præsta-
 tio ejus, quod debetur; qui autem partialem solutionem exhi-
 bet, non id, sed partem ejus saltem, quod debet, præstat. *l. 41.*
§. 1. ff. de usuris. Richter. Vol. 2. Conf. 397. n. 8. Surdus Decis. 186.
n. 2. H. Pistor. observ. 77. n. 4. Hactenus dicta tamen fallunt,
 si Licitator ipse solutionem in distinctos terminos auf Tage Be-
 ten dilatam promisit. Quo casu reluenti eadem dilationes ac
 conditiones quas emtor habuit, haud deneganda sunt. *H. Pi-*
stor. Obs. 17. n. 12. Carpz. R. 94. n. 8. iv. P. 2. C. 1. D. 21. Carolus M-
linz-

Utiens ad Consuet. Paris. Quæ omnia ex Retrovenditionis qualitate & naturafluunt; puta, ut eodem modo, quo res ab initio vendita est, remtio fiat. Hancque in sententiam *Dnos Scab. Lips.* in causa Simon Rüdigers zu Käygen concessisse testatur *Dn. PHIL. d. l. n. 99.*

§. LII. Non autem reluens integrum saltem, sed & idem pretium, quod emtor sub hasta solvit, præstare obstrictus est. Unde fluit, quod aliud pro alio invito emtori solvi nequeat. *l. 2. §. 3. ff. de rebus creditis l. 16. C. de solution. Richardus in Disput. de Mora n. 97.* Nam qui aliud præstat, quam quod debet, naturaliter non solvit, cum solutio sit ejus, quod debetur, naturalis præstatio. Id quod *7 Cuius Pomponius l. 3. ff. de rebus creditis* exemplo vini declarat. Hinc Emtori invito in solutum a reluente, non datur *arg. l. 4. §. 3. ff. de re iudicata. GLUSIANUS de datione in solutam. Cap. XI. n. 1. §. 3.* multominus pignora & fidejussores, licet idonei sint, obrudi possunt. *H. PISTOR. P. 2. Qn. 12. n. 6.* quod pariter in Retractu Juris obtinere tradit *TYRAQUELL. d. l. Gl. 3. §. 3. n. 14. seqq.* Hinc reluens pretium in pecunia numerata consistens integrum solvere tenetur, & si modicum ex illo adhuc debeat, emtor eum admittere non tenetur *ANT. FABER in Cod. Def. Sab. L. 8. T. 17. D. 3.* cujus assertum etiam in Saxonia obrinet, teste *Dn. PHIL. d. l. n. 103.* Ast compensationem ex debito mutuo, liquido & exigibili *arg. l. 4. C. de Compens. sive judicialiter sive extrajudicialiter* fiat, quam ex omnibus actionibus ipso Jure fieri Imperator *l. ult. C. de Compens.* statuit, procul dubio emtor admittere tenetur, licet reluenti solutio velut conditio quædam injuncta sit. *l. 20. §. 2. de statu lib. l. 45. ff. d. Condit. & Demonstr.* Nam compensatio est vera solutio *arg. l. 39. ff. de solut.* & perinde est non velle exigere ab altero, quod mihi debet, vel solvere, quod illi debeo. *MOLINÆUS ad Consuet. Paris. Tit. 1. §. 13. Gl. 7. n. 10.* & quo minus solvatur in Casu, e. g. reluicionis non fiat per Compensantem s. reluentem, sed per emtorem s. alium feudi possessorem, qui solvere distulit. Quod ut revisæ *O P. S.* disertis verbis inferatur, in comitiis 1699. Dresdæ habitis a Pot. Pol. Rege & Elect. Sax. Dn. Dn. Comitibus & Prælatos in literis supplicibus petiisse ex Actis illorum Comitiorum refert. Consult. *Dn. D. Rivinus in Disput. de debitore bona sub hasta vendita reluente §. 35.* Huc pertinet etiam illa Quæstio a Tyraquello mota; An retrahens (idem de reluente intelligi potest) animum compensandi ex debito liquido ante anni Sax. ipsium emtori denunciare teneatur, & num. denunciazione isthac omiſsa, reluicionis facultati præscriptum sit? quod negandum videtur, modo verbalis oblatio intra legale tempus facta sit, Nam

compensatio ipso Jure fieri dicitur. *l. 4. 10. ff. de Compensat.* præprimis eo casu, quo mora in solvendo commissa magnum præjudicium, quale Juris sui præscriptio & amissio est, operatur. *LAUTERB. C. 7. de Compensat. lit. E.* Et tamen si objecta Compensationis exceptio tempore oblationis nondum satis liquida sit, cum debitorum, ex quibus compensatur, evidentia non semper in puncto consistat, Sed cum aliqua laxitate accipienda sit; tamen cum illa reluens audiendus erit, modo secundum naturam Processus intra tempus legitimum adhuc illam se probaturum promittat, & efficiat. Nam *l. ult. C. de Compensationibus* diserte dicitur, eas compensationes opponi posse, quarum causa, ex qua compensatur, Judici facilem sui exitum præstare possit. Hinc debiti liquidi & non liquidi intra legitimum terminum autem liquidati par est ratio. Qui terminus tamen probationis, ultra illum, qui ad solvendum lege statutus est, extendi non debet, licet & hic Interpretes sine necessitate pro more fluctuent, imo dissentiant. *TYRAQUELL. d. l. Gl. 3. §. 3. n. 11. n.*

§. LIII. Tandem etiam, cum emtori invito aliud pro alio solvi nequeat, requiritur ut pretium in moneta, quæ tempore Contractus f. hoc Casu adjudicationis usitata fuit, a reluente restituatur. *ANDR. GAIL. Obs. Cam. 7. n. 3. Lib. 2. BERGER. in E. D. F. ad Tit. 50. Obs. 3.* Et si moneta forte ratione bonitatis vel extrinsecæ vel intrinsecæ *l. 1. C. d. veter. Numism. Potest,* interea mutata sit, tempore restitutionis pretii Valor monetæ, qui tempore Adjudicationis fuit, respicitur, & secundum illum æstimatur; utpote quod & in Camera Imperiali, & in foro Saxónico observari testatur. *CARPZ. Resp. 93. n. 6. it. P. 2. C. 28 D. 5.* Posset quidem aliquis existimare, perinde esse ac coincidere, sive quis pecuniam tempore Contractus aut h. l. Adjudicationis usitatam, sive in alio nummorum genere solvat *l. 64. d. V. O. l. 19. §. 2. de ff. Conditione indebiti;* Præsenti tamen casu illud limitatur, ea ex ratione, quia Creditor, vel alius, cui solutio fieri debet, tali modo valde læderetur. *l. 99. ff. de solut. l. 3. C. Commun. utr. Judic. it. Münz-Ordnung d. A. 1559. §. diese 1etzgemeldten.* Cæterum conventionem partium aliud obtinere posse, dubitandum non est; sic conveniri potest & solet, ut fors in pecunia tempore solutionis usitata aut currente, uti vulgo dicitur, reddatur. Sive igitur moneta creverit, frustra dissentiente *RICHTERO Dec. 76. n. 130.* sive imminuta fuerit, constanter in dubio tempus Contractus spectandum erit.

§. LIV. d) Eam supra restitutionis indolem esse soppoſui, ut ea peracta nihil amplius utraq; pars consequatur, quam si Emptio Venditio sub hasta non celebrata

brata fuisset. *DAN. MOLLER, lib. 4. Semestr. n. 5.* hinc reluens debet refundere laudemium, quod emtor ob Emtionem sub hasta dedit *CARPZ. R. 95. n. 10.* item vinum, quod tempore traditionis apponi solet, (der bey den Leihen-Kauff aufgesetzt wird) quos tamen sumtus, si probabilem modum excedant, Judex moderatur, nec non sportulas Judiciales eo nomine solutas, & quæ maximi momenti sunt, impensas & meliorationes. *D. 2. A. und G. D. d. l.* die vorgenommene scheinliche Besserung auff Moderation der Xemter zu erstatten. Quarum impensarum restitutionem tamen si Judicis moderatio præcedere debeat, non tamen extendenda est ad a) Impensas in fructus factas. Hæc enim cum fructibus compensantur. *arg. l. 15. 16. ff. de impensis in rem dotalem factis l. 2. C. de Annon. & Tribut. It. ME-NOCH. de arbitrar. Jud. Quest. Lib. 2. Caus. 215.* b) neque sumtus in tuitionem fundi feudalis susceptos. Hi enim cum usu rei compensantur. *d. d. l. l. c)* onera realia. *arg. l. 13. de impensis in rem dot. factis.* Hæc enim Jure Dominii ferre obstrictus fuit. d) impensas, licet ex harum genere non sint, nimis modicas, *arg. l. 12. eod.* Judex autem impensarum & meliorationum, quicquid in perpetuum fundi usum erogatum & meliorem reddit, æstimationem pro arbitrio nequaquam moderari potest; sed mechanicam taxationem quasi observare debet. Quod ipsum sit, dum pretium juxta tempus præteritum & factarum impensarum, non autem præsens vel futurum designat. Nam impensas & meliorationes tempore erogationis evidenter utiles esse potuerunt, postea vero ob deteriorationem casualem supervenientem earum utilitas vel plane evanuit, vel non adeo facile aut parum saltem relevationis tempore conspicitur. *MEV. P. 3. Dec. 41.* Quod posterius tamen ob exiguum relevationi destinatum tempus, vix aut nonnisi rarissime contingere potest. Nec meliorationum æstimationem reluens ex eo fundamento recusare poterit, quod eas emtor ipse fecerit. Nam potuisset aliunde lucrum quarere, nisi his conficiendis operam impendisset, & tali modo cessans lucrum circumstantiis omnibus in æqui bonique lance perpensis, naturam damni induit. Videtur equidem, cum Emtor feudum Jure Dominii hæcenus possederit, & eo usus fuerit, dicendum, quod impensas in illud factas ferre teneatur, & sic hæc cum usu compensentur. Sed, quoniam usuris pro sorte, quam ad emtionem feudi sub hasta adhibuit, hæcenus caruit, illi usus feudi pro his lucro cedit, ita, ut Jus impensas meliorationesque petendi solum adhuc habeat. Ubi vero paucis admonuisse juvabit, meliorationum feudi, quæ casu fortuito contingere, & lapsu temporis e. g. per alluvionem, sive si pretium feudi cre-

verit, æstimationem peti non posse. *Socius Conf. 224. MOLINÆUS ad Confv. Par. T.I. de Fief. §. Gl. V. §. 1.*

§. LV. Quodsi forte reluens in præstationibus hæcenus recensitis, quæ in continenti liquidæ esse debent vid. *MENOCH. de remed. recup. Possess. 15. n. 568.* adimplendis moram nectat: Emtor, donec sibi omni ex parte satis factum sit, retentionis Jure uti poterit. Id quod evidentissime dispositum reperitur in der *D. i. N. u. G. D. d. l. auff welchen Fall dem ersten Licitatori die vorgenommene scheinliche Vesserung für einiger Abtretung auff Moderation der Hemter zu erstatten.* Imo Emtori hoc quidem casu Jure communi satis prospectum est, quo cuilibet bona fide impensas eroganti in rem alienam vel propriam quidem, sed intra certum tempus restituendam, retentionis beneficio succurritur *arg. l. 48. ff. d. R. V. Gail. L. 2. Obs. 12. n. 6.* Quod retentionis beneficium, tamen Emtori de reuolutionis pretio & aliis plene satisfactum sit, ob aliud etiam debitum exerceri potest; cum plus cautionis in possessione rei, quam persona sit. *l. un. C. etiam ob aliud debet, chirogr. Du. PHILIPPI D. l. n. 105. it. Mangil. de subhast. Qu. 53. n. 5.*

§. LVI. Spectata sic reluentis obligatione, nunc de illa, qua Emtor sub hasta obstringitur, discipiendum erit. Quæ in eo consistit, ut feudum, præcedente pretii impensarum & meliorationum reuisione in eam qualitate, ac ipsi traditio s. Adjudicatio facta, restituat. Hocque ex principio plus una vice in thesibus hæc supposito fuit, quod requirit, ut reuisione facta, neuter amplius quid consequatur, quam si subhastatio penitus facta non fuisset, *arg. l. 23. §. 1. de adilitio Edicto.* Hinc si emtor, feudum interea temporis vel culpa vel dolo, insigniter aut minimum non leuiter deterioraverit, damnum eo ipso datum, præcedente Judicis moderatione, refarcire obligatus est, *arg. l. 25. §. 2. ff. soluto matrimonio.* Nam utur Dominus omni Jure optimus & liberimus rerum suarum moderator sit, *l. 21. C. Mandati:* hoc tamen eo Casu fallit, quo quis rem, ut hoc loco Emtor, Jure domini revocabilis possidet, ubi instar boni Patris feudum administrare & eo uti debet, *arg. l. 17. ff. de Jure Dotium. l. 6. ff. d. Pat. dotal. l. 91. de V. O.* Hinc consequitur etiam pignora interim in ejusmodi feudo constituta desinere, *arg. l. 3. quibus mod. pign. solvitur,* nec non servitutes feudo impositas reuisione facta, extinguï, & appertinentias feudi, seorsim forte alienatas actione feudi reuocatoria s. reuitoria, cum quoad nomen Actionis facile hic cum quovis transigam, repeti posse. Resoluto enim Jure dantis, resolvitur Jus accipientis *l. 31. d. pignor. l. 4.*

§. 2.

§. 2. ff. de in diem addit. Card. TUSCH Pract. Col. T. 6. lit. R. Col. 272. Hæc in genere dicta; Specialibus nonnullis illustrari non abs re fore arbitrator. Hinc si emtori fundus satus, dum frumenta, quod dicitur, in herbis erant, e. g. aliquot septimanas post festum Johannis, traditus fuerit, & debitor aut alius intra annum circa idem tempus ad reluendum realiter sese offerat; emtor cum interea Dominus sit, & fructus ex eo irrevocabiliter acquirat, non impune tempus messis præveniet, colligendo nimis tempestive & tantum non dolose in solius reluentis præjudicium frumenta, fructus arborum, qui quidem maturefcunt, sed nondum ad maturitatem pervenerunt. Idem Juris obtinet, si emtor forte tempus vindemiarum, piscationis anticipet, vel sylvam insigniter deteriorem reddat, vel columbas prægnantes capiat, vel columbarium, quod si e fundamentis terræ extructum est, partem feudi constituit, penitus evacuet; item armentum, venationem valde imminuat & deteriorem reddat wem er das Vieh und Wild nicht pfleglich brauchte. *Chassan. ad Consuet. Burg. §. des forets §. 2. n. 23. it. consuet. Andeg. §. 103.* & quæ sunt similia. Nam si feudo instar boni Patrifam non utitur, sed potius instar deperditoris, eoque in fraudem reluentis abutitur, omni Jure damni æstimatio & interesse a reluente exigi poterit. *vid. MOLINÆUS ad Consuet. Paris. Gl. 8. §. faire les fruits siens* Accedit & hæc justinaturalis ratio, ne alicui dolus suus patrocinetur.

§. 57. Quod si tandem relutio ex utraque parte omnibus suis numeris vel ex Voluntate partium vel ex sententia Judicis absoluta sit; reluens feudum, absque tamen nova laudemii præstatione, (nam hic relutio non fit ex nova sed antiqua causa, in quam ipse Dominus Directus consensisse censetur) *Dn. P H I L I P P I d. l. n. 116. seqq.* consequitur. Nequaquam autem ab emtore rationes administrationis & fructuum hactenus perceptorum postulare potest, cum hic, mediante adjudicatione, Dominium feudi, licet revocabile, acquisiverit, quo intuitu fructus etiam naturales industriales & civiles irrevocabiliter suos fecit. *l. 31. ff. de Rei vind. CARPZ. Pr. Tit. 25. Art. V. n. 48.* Quæ ita procedunt, ut nec a tempore oblationis verbalis obligatio reddendi rationes incipiat. Ut ut enim is, qui rem ab alio evinci posse non ignorat, in mala fide constituitur, adeoque de fructibus perceptis & percipiendis respondere debeat. *l. 48. §. 1. l. 23. §. 1. ff. d. A. R. D. l. 37. ff. de R. V. l. 4. §. 2. ff. Fin. regundor.* & huic m. f. possessori emtor post oblationem verbalem non absimilis esse videatur: attamen ab evictione ad reluitionem, ob maximam, quæ inter has intercedit, diversitatem validum Juris argumentum duci haud poterit.

Is enim, a quo res evincitur, post litem contestatam animum Dominium ne quidem præsumtum habendi respectu rei in litem deductæ habere potest, quia L. C. cum in mala fide constituit, præscriptionemque interrumpit: e contra emtor sub hasta non obstante verbali oblatione facta, quamdiu realis exsolutio non subsequitur bona fide feudum sibi adjudicatum possidet, eodemque utitur fruitur. Et ita Da. Scab. Lips. cum talis controversia in Lusacia superiori de feudo sub hasta emto ventilaretur desuper interrogati 1696. responderunt: Dieweil aber dennoch Mevius, wie oben angeführet seines Orts dasjenige, so ihm obgelegen, nicht bewerkstelliget, und also Sempronius die Eviction nicht zu befürchten gehabt, überdieß weum gleich jener zur Reluicion kommen können, dennoch dieser das Gut eher nicht, biß ihm seine Kauff-Gelder, und meliorationes erstattet worden, abzutreten schuldig gewesen: Inmittelst aber Ihm des Reluicenten Verzug und biß iho unterlassene Auszahlung nicht nachtheilig seyn mögen, also Er in bona fide verblieben, nach mehrern Inhalt seiner Frage. So möchte Mevius von Sempronio wegen derer aus gedachten Guthe genossenen Früchte Rechnung und Satisfaction mit Bestande nicht suchen.

§. LVIII. Cum autem relucio rarissime per viam amicabile compositionis finiatur: hinc ad Processum deveniri solet. De quo pro instituti ratione ut paucis adhuc disseram, ordo efflagitat. Reluicenti itaque, qui obligationi suæ, quam in antecedentibus proposui, satisfecit, datur Actio relucitoria. Quæ tamen personalis sit, adeoque contra tertium institui posse non videatur *l. ult. §. ff. de C. E. V.* attamen, cum genuina statuti interpretatio id requirat, quippe quod non tam secundum verba ipsa, quam rationem est accipiendum *TIRAQUELL. de Pænis in pr. n. 20. sqq. Baldus ad l. 8. d. 7. §. 7.* non solum contra emtorem sub hasta, sed & omnem alium, qui ab hoc Causam habet, ad modum Actionis in rem scriptæ sese exserit. *BERLICH. Ccl. Pr. 39. p. 97. CARPZ. Par. Tit. XXV. Art. V. n. 39.* Nec objicij poterit, quod casus in statuto omisus sub dispositione Juris Communis remanere debeat. *l. 6. ff. d. Condit. Causa data causa non secuta.* Æquus enim negotiorum civilium Cenfor hanc Casum pro omisso habendum esse vix æstimabit; cum ex intentione ipsius Latoris evidenter satis veniat, & unitas rationis diversos Casus sub se complectatur. *TIRAQUELL. ad L. si unquam 37. C. de revoc. Donat.* Fundamentum hujus Actionis est vel qualitas sanguinis secundum ordinem successorium, vel simultanea investitura specialis, quæ tamen in Lusac. super rarius occurrit, vel emtoris pinguioris oblatio. *Hæc Actio,*

Actio, quæ ut plurimum ex fori usu per modum implorationis proponitur, requirit, ut in libello exprimat, Reum jam feudum sub hasta venditum, quod Actor relueret vult, possidere, nec restituere velle, cui & aliarum circumstantiarum debitarum enarrationi hoc annectitur petitum, ut Judex certo termino, qui arbitrarius est, præfixo, Reum ad comparandum in illo citet, insimulque illi injungat, ut impensarum, Meliorationum, & ejus quod ex pretio Emptionis solvit, ante terminum e. g. tres vel quatuor septimanas in Judicio exhibeat, deinde hujus designationis exhibitæ communicatio & Termini Notificatio expetitur. In ipso tandem Termino super designatione tradita secundum modum ex *MEVII Dec. 41. P. 3.* recensitum, a partibus disceptatur, & cum utraque pars sæpius in assertis, quæ altioris indaginis sunt, se fundet, a Judice modo reluenti, modo Emtori intentionis suæ demonstratio injungitur, hac formula: *Daß Bess. die angegebene Meliorations-Kosten, weil Kl. solche verneinet zu bescheinigen schuldig.* Sic e. g. reluens quandoque certas pertinentias, quas ad feudum pertinere asserit, it, Emtor meliorationes a se factas, quæ reluenti revera etiam prodesse potuissent, probare tenetur. *Lib. B. a Lyncker Conf. Jen. 150. Coler. Conf. 31. Heiderus in der Lindauischen Ausführung p. 764.* Quandoque etiam, quantitatem impensarum & meliorationum; nec non harum deteriorationem, quam Casu evenisse emtor asserit, probare debet. Quodsi autem illa hujus culpa accersita fuit, saltem ejus, quod ex melioramentis superest, æstimationem consequitur. *MASC d. l. n. ii.* Probatio isthæc secundum consuetas regulas per testes, instrumenta, Juramentum & ut plurimum ocularem inspectionem peragitur. Testes, qui de meliorationibus, earumque qualitate & æstimatione deponunt, debent harum rerum satisperiti esse vid. *Specul. de Fruct. & Interesse* Nec sufficit illos pro harum rerum peritis se venditare, aut a quibusdam vulgo pro his haberi, sed requiritur, ut de qualitate illorum constet, vel ex notorietate, vel ex probatione e. g. durch ein Zeugniß aus ihrer Innung *arg. C. IV. X. de Probat.* Nec ab hæc obligatione immunes sunt illi deponentes, qui melioramenta ipsi fecerunt. e. g. Architecti, marmorarii, pictores, structores, sculptores lignarii, de auratores, dealbatores, fusores, fabricarii, plumbarii, & quorum plures enarrantur *l. 2. C. d. excusat. artificum.* Nam horum fides, cum de facto proprio deponant, quandoque vacillat, dum vel ob spem laudis & lucri vel ob metum probrii & ignorantia quæ sic detegeretur, minus sincere, deponant. *Curi. Jun. Conf. 165. n. 21.* De Instrumentis & Juramentis, quibus hæc probatio peragi potest, nihil singulare, quantum mihi constat, dispositum erit.

§. LIX. Ocularis inspectio a quibus & quomodo suscipienda sit, usus singulorum Locorum & objectum inspectionis docent. Sic, quando in Lusata superiori adhiberi solet, ea ut plurimum peragitur per Illustrrem Dn. Præsidentem s. supremæ Curie Provinc. Budissin. s. Gorlicensis, prout feudum sub illius vel hujus Circulo situm est; aut, si forte aliis negotiis impediatur, per alium equestri ordinis delegatum (durch einen andern der Güter des Landes fundigen von Adel) quibus pro varietate objecti, rerum harum periti magistri & quidem partibus id postulantibus, jurati, adjunguntur, & bis tum plena fides tribuitur.

§. LX. Hac peracta, & partibus contra illam factis auditis, Judex decernit, quod Reluicioni locus sit, vel minus. Posteriori casu, nisi pro corrupto fori usu, frivola Leuterationes, & Appellationes interponuntur, res uno actu terminata est. Priori autem casu sententia sic concipitur: P.P. Daß Kl. N.N. gegen Erlegung des Kauff-Geldes und Besserungs-Kosten, welche auff so und so viel billig moderiret werden, das veräußerte Gut samt allen seinen Pertinentien, wie es sub hasta erstanden worden von Best. und seßigen Besizer hinwiederum billig eingeräumt wird. B. N. W.

§. LXI. Quæ sententia, si, nullo remedio devolutivo, vel suspensivo interposito, abeat in rem judicatam: Actor Judicem implorare debet, ut eitori judicialem feudi resignationem injungat Et si contumax sit, Judex tandem in contumaciæ poenam feudum pro resignato pronunciat, reluentique adjudicat. Cætera quæ circa executionem, exmissionem, & adipsendam feudi Possessionem Juris sunt, colligi poterunt aus der D. s. N. u. G. D. it. der Ober-Lausßn. Cansley Taxa.

§. LXII. Hac interim pro materiæ necessitate utilitateque dixisse sufficiat. Neque enim omnes Casus hic recensere angusti pagellarum limites permisissent, qui ultra propositum jam exereverant, sed fundamenta saltem & principia hujus argumenti summo quod dicitur, digito demonstrare volui. Pedem itaque hic figo, postque gratias peractas summo Numini pro concessis Viribus, Lectoris humanitatem exoro, ut, si quæ noverit rectius istis me libenter imperti velit, ubi autem aliquid recte positum scriptumque, non mihi tribuat, sicut nec ipse illud mihi ar-rogo, sed fideli informationi Dn. Præceptorum meorum, quibus me obstrictissimum profiteor quoad vitæ meæ Spiritus hos regetartus.

* * *

Leipzig, Diss., 1772 P-Z

ULB Halle 3
005 358 264

Vol 18

8
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
Centimetres

B.I.G.
Black
3/Color
White
Magenta
Red
Yellow
Green
Cyan
Blue

2. D. B. V. F. 9. num. 34
8
1712 26
19

P. 337.

DISSERTATIO JURIDICA.
DE
JURE
RELUENDI
FEUDUM SUB
HASTAVENDITUM.

Occasione Ord. Proc. & Jud. Lus. Super. P. 2. S. 4.

QUAM AUTORITATE
ILLUSTRIS FACTORUM ORDINIS
PRÆSIDE

D. JO. FRIED. TROPPANNEGER,
PROF. PUBL.

PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI
SUBMITTIT

DANIEL RIECH, GORLICIO - LUSAT.

D. XIV. JAN. M DCC XII.
H. L. Q. C.

L I P S I Æ,
LITERIS JOH. SAMUEL. FLEISCHERI.

